

Ste. 26.

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 25. junija 1909.

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto VIII

SVETOVNI PREGLED.

Austrija.

Dunaj, 22. junija. Medsebojno pogajanje čistilnic petroleja so se zjedini. Sedem društev z celotnim prispevkom petroleja tri in pol milijonov kvintalov ali meter-skih stotov, je ustanovilo cen-tralni prodajalni urad.

S tem je nevarnost odstranje-na, katere je pretila od "Stan-dard Oil Co." Čistilnice so našle pri vladi neomejeno podporo, da se zabrani vsiljenje ameriškega olj-trusta v dvojni monarhiji.

Vlada namerava načrt zakona v državnem zboru predložiti, po ka-terem bi bilo potreba posebne koncesije za napravo cevnih vo-dil. Tudi s tem se misli načrt "Standard Oil Co." prekrizati.

Potemtakem se je avstrijski pe-troleom kartel nenadoma hitro sklenil, ko se je popred že leta brezuspešno na to delalo.

Dunaj, 26. junija. Dunajskega župana in vodjo krščanskih soci-alistov, je nesreča dohitela da je oslepil, kar so zdravniki že leta sem pričakovali. Bolezen na obi-stih se je razširjala, kar je po-vzročilo da je moč oslepel. Dr. Lueger se je s politiko silno ba-vil, bil je strasten preganjalec vsega slovanstva in odločen nas-protnik socialdemokracije.

(Op. ur. Predno je dr. Lueger v politično življenje stopil, bil je odločen socialdemokrat. Prelevil je svoje mišljenje, postal krščan-ski socialist ter nastopil kot kan-didat županskega stola drž. glav-nega mesta in bil je županom iz-voljen, toda cesar izvolitev ni po-trdil. Prišlo je do druge volitve in Lueger je bil v drugič izvoljen, a cesar je rekel: "Kar sem rekel, sem rekel: Luegerja nočem!") Prišlo je bilo do tretje volitve in izvoljen je bil Strohbach. Le-ta je bil županom od cesarja potrjen in županil je samo na papirju, kajti dejansko je Lueger županil. Bilo je vse to manever kar se soci-alistov. Čez nekoliko mesecev se je Strohbach županstvu v prilog Luegerju odpovedal in cesar je Luegerja županom — potrdil. To pripombo smo zaradi tega zapisa-li, da cenjeni čitatelji vidijo da tudi kronane butice svoje besede — požro.)

Nemčija.

Berolin, 20. junija. Vojno so-dišče 1. gardne divizije je poro-čnika pl. Jastrzembzky od 3. gar-dnega polka na dva dni zapora ob-sodilo, ker je 10letnega učenca s sabljo ubil.

Karlsruhe, 21. junija. Nem-ški-Američan profesor Karl Hau, kateri je bil leta 1907 zaradi u-mora svoje tašče na dosmrtno je-čo obsojen, je vložil prošnjo za novi proces, pa je bila zavrnjena.

Francija.

Paris, 21. junija. V Parisu vla-da zopet razburjenost. Prvokrat letos, kar zgodovina dinkanja po-mni se je prigodilo, da se ni pred-sednik udeležil pri otvoritvi dir-kanja.

Unija hlapcev dirkališnih konj je zastavkala, ter je bil predsed-nik francoske republike telefoni-čno svanjen, da se otvoritve naj-mikar ne udeleži. Zmešnjava na dirkališču je bila velikanska in štrajkari so lope požgali.

Stavkarji zahtevajo dnevno plačo po 6 frankov, boljše stano-vanje, boljše hrano in zavarova-nje proti nezgodam.

Angleška.

London, 20. junija. Pri današ-nji delavski demonstraciji, je drž. poslanec James Keir Hardie v svo-jem govoru vlado silno napadal, ker ona ruskem caru pri sestan-ku s angleškim kraljem, meseca avgusta v Crown prijateljsko ro-ko podaja.

"Car", je zaklical Keir Hardie, "je na Angleškem toliko ognus-en, da se ne upa na angleško zem-ljo stopiti. Alko bi se javno na cestni prikazal, bi ga ljudstvo iz-žvižgalo."

Toliko daleč se ni prišlo v An-gliji, da bi kakšen Ruski car v London prišel, brez da ne bi bil žaljiv izpostavljen.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

Delavske plače.

New Yorški "Licenz"-urad je pred kratkim poročilo priobčil v katerem so plače zaznamovane, katere dobavljajo italijanski de-lavci.

Leta 1908 so dobili italijanski delavci, kateri so bili iz New Yor-ka pogodbeno vposleni po 15 cen-tov na uro. Povprečno se je raču-nalo na dan \$1.50 a na mesec \$20.

Od maja meseca lanskega leta pa do maja t.l. je bilo iz New Yor-ka 7500 Lahov k gradjam želez-nice odposlanih; 3500 je bilo dru-god vposlenih.

Skupno število je za 9000 ma-nje kot leta popreje; kar kaže iz-borno "prosperiteto". To doka-zuje tudi dejstvo, ko se italijan-skim delavcem sedaj še manje plačuje, kot popred. Dobijo pov-prečno po 12½ c. na uro, ali pa \$1.25 na dan, računeno po \$15.00 na mesec.

"Vlada bo poravnala stavke", tako se poroča iz Washington, D. C. Pri prihodnjem zborovanju se bo staval predlog za skovanje po-stave, na podlagi katere bo ime-la vlada pravico poseči vmes pri vsakem štrajku, posebno pa tam, kjer se škoda dela občinstvu. To-raj če bo ta predlog sprejet, po-tem bo vsaka stavka za delavce nesmiselna. Vlada bo, dokler je v rokah kapitalistov, vedno na stra-ni kapitala in branila ljudske — kapitalistične — interese. Za de-lavca se itak nihče ne briga. Vla-da že sedaj pošilja milico nad de-lavstvo, ko vendar ni nobene po-stave merodajne za tako posto-panje. Kaj pa bo še le potem, če se ta zakon uveljavi!!

Dva usmrčena.

Pompton Lakes, N. J., 21. junija. Pri razstreljbi v tovarni Mac-beth Fuse Works v Pompton La-kes, N. J. sta bila dva delavca u-smrčena; štirji ranjeni, trije od njih težko. Bile sti dve zaporedni eksploziji, vsled katerih je šest poslopij porušeni.

Železniške nesreče.

— Mount Carmel, Ill. 21. junija. Dva osobna vlaka Southern R. R. sta med Belmont in Browns skupaj udarila. Poštni uradnik je bil takoj mrtev in strojevodja je ranjen. Potnikom se ni nič žalje-ga prigodilo.

— South Bend, Ind. 20. junija. Sinoči sta dva električna voza "Chicago Lake Shore & South Bend" železnice skupaj trčila. Deset ljudi je ubitih in 40 ranje-nih! Obadva vozova sta popolno-ma razbita.

— Danes opoldne ie povozil vlak med Green Ridge in Nill-wood neko žensko ter jo grozno razmesaril. — **Naročnik.**

Pri sklepu lista došlo.

Turčija.

Dunaj, 23. junija. Iz Meskueb, evropska Turčija, se poroča, da je bil general Djavid paša blizu Peč od 14.000 Albancev poražen, ko jih je hotel iz neke soteske pre-gnati. Izgube Turčinov se računa na 14 častnikov in 350 mož. Med mrtvimi se nahaja Kiamil Bey, eden mladoturških vodij.

Mexiko.

Mazatlan, 23. junija. Isaura Villanueva, španska gospa, ka-tera je pri novejši ustaji Yaqui-Indijancev senzacionalno vlogo i-grala, se je sama usmrtila, stem da se je z bodalom 9 krat zabodla. Izdajala se je za Jeanno d' Arc (Orleansko devico.) Yaquijev in jih vodila v boj proti mexikan-ski vladi.

Rusija.

Moskva, 21. junija. Kakor je bil ministrski predsednik Stoly-pin obljubil je obsedno stanje nad Mosko preklicano, toda u-redbe so še zmerom silno ostre; sosebno tiskovna svoboda je skrajno omejena.

Kaj je z onim novim naročni-
kom?

DO 100 MRTVIH.

VELIKA EKSPLOZIJA V LACK-AWANA PREMOGOKOPU V WEHRUM, PENN.

Do sedaj so našli številno trupelj, na katerih so pojavi groznih o-peklin. Ogenj razsaja po rovu.

POROČILO RAVNATELJSTVA.

Pittsburg, Pa. 23. junija. — Da-nes jutro ob osmi uri se je pripetila grozna eksplozija v rovi Lackawana Coal družbe v We-hrum, Pa., v Indiana okraju, ka-kih 75 milj severovzhodno od Pittsburga.

Definitivne informacije se ne more dobiti radi izolacije tega kraja.

Približno 100 do 150 delavcev je šlo v jutro malo časa pred ek-splozijo v rov na delo in ob 10 uri, ko je komaj par delavcev prišlo na površje je zavladal še večji strah med ljudstvom, ki se je kar gnelo pred vhom v jamo.

Par mož, kateri so se rešili in one katere se je rešilnemu moštvu posrečilo rešiti, so vsi opale-ni in zakajeni, kar znači, da je bi-la moč eksplozije nekaj groznega. Nikdo rešencev ni mogel dati ka-kega poročila o početku in vzro-ku eksplozije.

Ogenj še vedno razsaja po ro-vu, kar grozno ovira napredek rešilnega moštva.

Ob 10:45 so spravili na dan 3 trupla, ki so vsa razmesarjena in 10 delavcev, še pri življenju, za katere se pa dvomi, da ostanejo živi.

Prizori pred vhom v rov so grozni. Matere, očetje, žene, otroci, sestre, brati sorodniki vse vi-pije kot zadete živati in nestrpno pričakujejo novice. Nekatere žen-ske so hotele celo poskakati v od-prtno rova.

Ravnatelj oziroma nadzornik W. N. Johnson je rekel poročeval-cem: "Ne želim, da bi se več po-ročalo kot je resnica, ampak sa-mo fakti, kateri bodojo pa dovolj žalostni. Eksplozija se je pripeti-la ob 8. uri in vzrok iste je še ne-znan. Do sedaj je še neznan, ko-liko žrtev je zahtevala ta ekspo-zija in tudi ne koliko je škode, pač pa mislimo da lista mrtvih bo večja kot se je v začetku sodi-lo. Še več bo pa poškodovanih in ranjenih."

Rojak umrl.

Iz Granville, Ill. 20. junija se nam poroča, da je dne 1. junija t. l. rojak Martin Klemenc, v Gran-ville, Ill. nenadoma umrl. 27. ma-ja je zbolel in 1. junija je bil mrtev.

Umrl je bil vseskozi značajn človek in vrl član in ustanovitelj tukajšnjega podpornega k S. N. P. Z. v Chicagi, Ill. prinašajočega društva. — Lahka mu tuja zem-lja! (Op. ur. Kakor smo od gl. tajnika obveščeni, je pogrebna \$100 že nakazana.)

Srkal lastno kri.

Los Angeles, Cal. 22. junija. Izraela Swartz, bogataša iz Bosto-na, ki je prišel v Californijo pred tremi meseci da si ogleda ne-ke rudokope, v Inyo okraju, v ka-terih je imel nekatere interese, so našli danes v puščavi 20 milj se-verno od San Bernardine, ravno ko je sesal kri iz žile, katero si je prerezal za pestjo. Bil je žejen. Ko so ga prospektorji našli je iz-povedal, da je bil brez vsake pi-jače že čez 4 dni.

— Green Ridge, Ill. 21. junija. Danes jutro ob 4. uri je napadel nepoznan črnc tukajšnjo pošto-ni upraviteljevo, ter jo hotel oropati. Prišel je skozi okno v spalno so-bo. Ko se je ona z njim borila — pravi, da je za revolver držala — in klicala za pomoč, je on zbežal a dvakrat na njo streljal ter jo nevarno ranil. Zatem je vstavil nek tovorni vlak in se odpravil do Carlinville, kjer so ga prejeli in pravici izročili.

Ravno tisto moč je oropal tudi tisti ropar v eni družji hiši.

Čudno je to, ker tukaj in v o-kolici ni črncev.

RAZNE NOVICE.

Verski fanatizem.

se je pokazal pri kriminalni o-bravnavi proti Robertu M. Wood, kateri je ubil svojo nečakinjo Amelijo Roche, na nienem do-mu v New Yorku. Na smrt obso-jeni je izjavil pred porotniki, da mu je nebo velevalo uboj.

No, država bo ubila pa njega. Tako daleč privede ljudstvo ver-ski fanatizem.

Predrago.

Washington, D. C. 23. junija. Načrt naprave 14 čevljev globoke vodne ceste iz St. Louisa v Mexi-kanski zaliv so inžinirji na kon-gres nepovoljno označili. Vodna pot se znači kot neprilagodljiva. Zgradba bi stala 128.000.000 in letno vzdrževanje \$6.000.000, ka-kor inžinirji tudi. (Op. urad. Pred vsem je treba vediti, da so to vojaški inžinirji, ki tako trdi-jo. Vse države skozi katere bi bi-la vodna cesta zgrajena so nav-dušene za to delo, a vojaški in-žinirji pa slikajo vraga na zid. Se ve, premisliti je treba, da bi bile razne železnice pogubonosno prizadete vsled konkurence; že-leznice imajo denar in kdo mora vediti, od kod je to nepovoljno poročilo inspirirano. Da bi prišlo do gradnje omenjene vodne ceste — kar bo skoraj gotovo vzlic vo-jaskemu mnenju — tako bi ime-lo ogromno število delavcev za več let posla.)

Pravica za poč't.

Flandreau, S. D. 22. junija. — Gospa Emma Kaufmann, katera je svojo dekle umorila, bila je krivim spoznana in sodnik jo je obsodil v \$100.00 globe — katero je takoj plačala.

Kaj bi bilo, če bi bila na dekla gospo umorila? Ali bi bila raz-sodba tudi toliko milostna? Ne! Za premisliti je o ameriški enako-pravnosti, ko je oni rejni bedak v Syracuse, N. Y. kateri je par kokiš ukradel in zato dobil do-smrtno ječo. "Pfuj Teufel!" bi rekel Nemeec.

Vročina.

— Boston, Mass. 21. junija. — Dva mrtva in 15 obolelih je po-sledica najbolj vročega dne v tem letu. V vremenskem uradu je bi-lo 88° a v mesto 90 stopinj.

— Harrisburg, Pa. 21. junija. Hipoma je nastopila silna vroči-na. Toplomer kaže 95 stopinj, to-da oboel še ni nikdo vsled nez-nosne vročine.

— Philadelphia, Pa. 21. junija. V pondeljek popoldan je ukazal toplomer na pošti v Philadelp-hi 92 stopinj, na cestah je vroči-na nastopila na 96 stop. in zvečer je ukazal toplomer še vedno 90 stopinj.

— Philadelphia, Pa. 23. junija. Vsled neznosne vročine so danes tukaj 3 mrtvi, 8 zadeti od soln-earice in en samoumor.

Fin sodnik.

Velika porota se bo bavila z mirovnim sodnikom Fred Beis-wanger v Niles, Ill. zaradi nepra-vilnih mahinacij. On ie proti 20 oštrjem aretacijske povelje izdal, a jih je preklcal, ko so oštrji po \$20 kratkim potom plačali brez da bi bili zaslžani.

Dolgi prsti.

New York, junija. Clinton fili-jalka Jefferson banke, mali za-sebni institut, naznanja, da je iz-ujene blagajne \$40.000 izginilo. Govori se, da poverjenje se je l. 1903 pričelo in da manjka \$75.000.

Iščejo ga.

J. E. Marcell je pred petimi le-ti ogoljufal Highland Banko v Kansasu, pri kateri je bil za bla-gajnika za \$300.000. Tudi chiea-ške, st. louiske in Njujorške ban-ke so bile potegnene za marsikak dolar. Sodišče ga je obsodilo na 35 let ječe, a pred dobrim letom je bil pomiloščen.

Svede veliki lopov je takoj do-bil delo v bankah v Kansas City in zopet poveril \$25.000, svo-jega očeta je pa ogoljufal za \$2600, ter pobegnil neznan kam.

The American Bankers Associa-tion ga išče.

DEKAN ŠPEKULATOR.

Ogoljufal svoje farane za več tisoč dolarjev.

John McLaughlin, dekan v Manteno, Ill. je skočil z vso bes-nostjo nevarnega špekulanta v psenično borzo, ter prav pošteno zgubil namesto obogatel. James A. Patten, "psenični kralj", ki je s svojo dobro premišljeno špe-kulacijo napravil milijone je pah-nil v nesrečo gori omenjenega de-kana.

Neumno, toda verno ljudstvo je svojemu dušnemu pastirju, kateri je bil ob enem oskrbnik ondotne-ga elevetra za žito, ki je last Bartlett, Patten & Co., zaupalo vse, denar in zrnje.

Z denarjem in zrnjem, katere-ga mu je ljudstvo zaupalo je špe-kuliral, toda špekulacija se mu ni obnesla in zgubil je ves zaupan mu denar in žito v vrednosti od \$50.000 do \$75.000.

McLaughlin je zginil kot kafra in oblasti, kakor tudi tvrdka, za katero je oskrboval ondotno pod-jetje je prišlo na sled raznim po-neverbam in falsifikacijam raz-nih listin.

Tudi neko vdovo je potegnil za 1394 mernikov koruze, katero je še meseca decembra pripeljala v mesto, da se shrani v elevetru. Gospa Skinner, taklo je ime vd-o-ve, je večkrat prišla k dekanu in ga vprašala, če ni že ugoden čas za prodati koruzo. Seveda dekan je vedno trdil, da čas še ni za to in da cena bo šla v kratkem viš-je. Sedaj se je pa dokazalo, da je dekan McLaughlin koruzo že dru-gi dan po prejemu prodal po 54c. mernik. A kaj je z denarjem sto-ril se ne ve. Najbrž ga je zaigral.

Verujemo, da klerikalni Fran-cozje v Manteno in okolici zgube popolno vdanost in zaupnost v gospode v črnih frakih.

Specijalna spomenica.

Washington, 16. junija. Pred-sednik Taft je na kongres speci-jalno spomenico poslal v kateri dvojno priporoča, in sicer prvič, da se dva odstotni davek od čis-tega dohodka od vseh korporacij v deželi pobira in drugič, da se dodatek k ustavi sprejme, s katerim bo zvezna vlada opravi-čena direktni dohodninski davek pobirati, brez razdeljitve na po-samezne države na podlagi števi-la prebivalstva.

Predsednik je izjavil, da je de-ficit v državi blagajni hitro na-rastel, in kongres gotovo zakon o davku od dedščini ne bo sprejel; tedaj je potrebno da si zvezna vlada v pokritje primankljaja go-tovih dohodnih virov zagotovi.

Nadalje razmotriva predsednik o razsodbi višjega sodišča, vsled katere so bili zakoni o dohodninskem davku, kot ustavi nasprotu-joči proglašeni in daje navodila po katerih bi se dali ustavni po-miselki odstraniti.

Predsednikova poslanica je bi-la dopolnena v posebni seji posve-tovana, kateri sta tudi senatorja Aldrich in Root prisostovala. — Dva odstotni davek bi drž. bla-gajni \$25.000.000 donasal.

Roparji.

Green Bay, Wisc. Dva maski-rana roparja sta v noči 22. junija vdrla v pisarno United States Express družbe, prisilila uradni-ka, da je odprl blagajno, v kateri se je nahajalo \$5000 gotovine, ter jo potem srečno odkurila nezna-no kam.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.55	100 kron,
za \$ 41.10	200 kron,
za \$ 102.75	500 kron,
za \$ 205.00	1000 kron,
za \$ 1020.00	5000 kron

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma iz-plačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. k. pošto-na hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicne-je do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske no Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

ČITATELJEM IN NAŠIM ZA-STOPNIKOM NA ZNANJE.

Zadnji teden razposlali smo o-pomine na vse cc. gg. naročnike, za katere izkazujejo naše uprav-ne knjige, da jim je naročnina po-tekla. Sedaj smo prejeli več pi-sem od raznih naročnikov, v ka-terih se ti sklicujejo na fakt, da so naročnino že plačali zastopni-
kom — vendar dotični zastopniki nas še o tem niso obvestili, in radi tega prosimo naše c. g. zastopni-ke da nas v najkrajšem času to-zadevno obveste, da ne bomo po nepotrebnem nadlegovali naše naročnike.

Red in točnost mora povsod vladati, potem še le smemo upati na kak uspeh.

Kar se pa tiče krize, ki nas je potipala zadnjih par tednov, pa moramo reči da nas še ni izpusti-la iz svojih krempljev. Na naš poziv oglasilo se je precejšnje število cc. naročnikov, ki so po-ravnali svoj zaostali dolg in po-novili naročnino. Iskrena jim hva-la za hitro pomoč! Veliko pa jih je, ki kar molče in se za vse opo-mine toliko brigajo kot lanski sneg. To ni prav! Svobodomis-leci naj bi podpirali svoje glasilo in s tem pripomogli do večjega napredka in razširjanja svobodne misli.

Mačnost ni nikjer dobra, pa tudi tu ne!

Toraj kaj je s naročnino?!
Up. "Glas Svobode".

Zahvala.

Tem potom naznanjam vsem cenj. znancem in prijateljem, da sem se srečno in zdrav s potova-nja vrnil, ter se najtoplje zahva-ljujem za vstranjski prijateljski sprejem in izborno postrežbo. — Torej še enkrat: Najtopljeja hvala!

Chicago, Ill. 24. junija 1909.

M. V. Konda.

Obvestilo!

Dolgožežnemu in lažnjivemu obrekovalcu Jože Zavertniku, na-znanjamo, da se je M. V. Konda, to je tisti, o kojem so nesramni lopovi kvasili, da je pobegnil, zo-pet domov povrnil. Glas Svob. Co.

Listnica uredništva.

M. G. M. Olive; Poročevalce, Cl. O.; Moon Run, Pa., kakor vsim ostalim: Dopsi pridejo pri-hodnjčje na vrsto; za sedaj pre-malo prostora. Zdravi vsi!

NAZNANILO.

Vsi bratje društva št. 1 S. N. P. Z. v Chicago, se tem potom poziv-ljajo, da se polnoštevilno udeleže redne mesečne seje v nedeljo dne 27. t. m. ob 2 uri pop. v navadnih prostorih g. Jos Stastnya na Blue Island ave.

Na dnevnem redu je volitev de-legator za prvo konvencijo S. N. P. Zveze in drugo. —

Vsakteri, ki se ne udeleži te se-je, se bo kaznoval s globo 25c.

Toraj vsi na sejo!

Odbor S. N. P. društva št. 1.

ŽENITNA PONUDBA.

Mladenci 25 let se želi seznaniti s mladenko 18 do 23 let, ki ima nekoliko izobrazbe in je zmožna saj deloma angleščine. Samo res-ne ponudbe s sliko vred se v ozir jemljejo. Na zahtevanje se pisma in slike vrnejo.

Pisma je nasloviti: "B. 158"
Glas Svobde Co., 597 W. 20th St.
Chicago, Ill. 26-25-28.

ŽENITNA PONUDBA.

50 let star vdovec, ki ima last-no hišo se želi seznaniti s vdovo, v starosti od 40 do 50 let, brez o-trok in ki ima nekaj premoženja. Na narodnost se ne ozira. Pisma s slikami vred se naj naslove na: M. Mlakar, L. Box 158, Staunton, Ill. 26-27.

Čitajte "Glas Svobode!"

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal FRANJO LIPIČ

DRUGI DEL.

XXXV.

Lipa ti je gora Romanija, Još je lipši Cipar nasrid mora, U njem raste bilica pšenica, Ružno vino kano malavazija. Po Cipru so bijeli gradovi, Ikanu bile ptice labudovi. Najlepša su dva rada bijela: Jednom ime Nikoziija biše, A drugi se Famagošta zvaše.

Hrv. narodna.

Tekom nekaterih mesecev so velike beneške alere pripeljale na otok Ciper nad 20.000 mož in dovažale so vedno nove čete, kajti republika je natančno vedela, da je nova vojna s Turki neizogibna. Beneški "bailo", kakor so imenovali poslanika republike na sultanovem dvoru, je bil dožin že davno sporočil, da hoče Turčija za vsako ceno dobiti Ciper v last in da zbira ogromno armado v ta namen.

Tudi plemič Andrej Kržan in njegov sluga Tomo sta bila na Cipru. Ni jima bilo mar, da sta na klasičnih tleh. Razvaline mogočnih templjev in palač ju niso zanimale, toliko bolj pa življenje. Ciper je bil tedaj najbogatejša kolonija beneška. V krasnih gradovih so vladali kakor mali kralji beneški plemiči in živeli prešerno in razuzdano. Podložni so bili pač beneški republiki, a nič bolj, kakor srednjeveški vladarji nemškemu cesarju. Zemlja je bila rodovitna in skrbno obdelana ter je donosala obilno dobička. Cvetelo je rudarstvo in cvetela je trgovina, tako da so se v posamičnih rokah kupila ogromna bogastva. Ciper je pripadal bizantinskemu cesarstvu do leta 1184. Tedaj je nastala na otoku revolucija, kateri je stal na čelu princ Izak Komnenos, ki je vodil vojno proti cesarju Andronikosu I. tako spretno, da je Bizanc obupal, da se kdaj zmaga. Leta 1191. je angleški kralj Rikard I. podelil otok grofu Lusignan, ki je bil dotlej kralj jeruzalemski. Gvidon Lusignan je postal kralj ciprski in njegov rod je vladal ta otok skoro tristo let. Ko je zadnji Lusignan umrl, je prišel na prestol njegov nezakonski sin Jakob, ki je bil oženjen za Benečanko Katarino Kornaro. Po Jakobovi smrti je Katarina vladala otok za svojega nečakovega sina, a beneška republika jo je prisilila, da se je leta 1489. zase in za svojega sina odpovedala kraljevske kroni in prepustila republiki bogati otok. Republika je Katarino Kornaro pregnala v malo vilo pri Trevisu, odkoder se ni ganila do svoje smrti.

Pod vladjo beneške republike se je Ciper posebno razvil. Bil je glavna postojanka za trgovino s Perzijo, z Egiptom in z Indijo in je imel skoro poldrugi milijon prebivalcev, kar je za tiste čase ogromno mnogo. Kržan je zapustil beneško galeto v pristani glavnega mesta ciprškega, v Famagusti. Velikansko mesto s svojimi krasnimi palačami in cerkvami, katerih je bilo do tristo, in s svojimi silnimi utrdinami je napravilo nanj mogočen vtisk. V ulicah je bilo še živahnije vrvenje, kakor v samih Benetkah, saj pa so tod prebivali tudi najrazličnejša plemena, Grki in Italijani, Židje, Arabci in Zamorci, poleg teh pa še mnogoštevilno vojaštvo vseh narodnosti. Proveditor, to je namestnik beneškega doža, v Famagusti, je bil mladi Antonio Bragadino, hraber mož, kateremu je bilo vojskovanje največje veselje na svetu in ki je posvečeval pripravam za vojno s Turki največjo pozornost. Dannadan je vežbal vojaštvo ali pregledoval silne utrdbe, ki jih je bil dal napraviti okrog mesta. Pri teh vajah je spoznal Kržana in ga uvrstil med svoje pobočnike, na največje začudenje Kržana samega, ki si je bil svest, da je v armadi mnogo spretnejših oficirjev, ki bi bili zaslužili tako mesto.

Minilo je več mesecev. Kržan je pri vojaštvu, ki je bilo poslano iz Benetk, pogostoma povpraševal, če kdo kaj ve o vojevodi Dall Ferro in o njegovi hčeri Asunti, a izvedeti ni mogel ničesar. Tudi po generalu Frannu della Croce, je poizvedoval, a ni mogel več do-

gnati, kakor da je na nekem otoku nameščen kot proveditor.

V tem se je začela vojna s Turki. Turško brodogojstvo je priplulo pred Ciper in je izkrcalo veliko armado, ki je zasedla en del otoka in začela oblegati drugo mesto, ciprsko, Nikozijo.

Proveditor Bragadino je bil ves iz sebe, ko mu je prišlo sporočilo, da se je Turkom posrečilo, izkrcati na otoku svojo armado.

— Sami bomo krivi, če v tej vojni propademo, je rekel Kržanu, begajoč po sobi svoje palače semintja. Na pomoč ne smemo računati. Nemški cesar je sklenil s Turki premirje in se ne bo ganil, Francija nima mornarice in vrh tega ima unijo s Turki. Genova nam iz stare zavisti ne bo pomagala. Beneško brodogojstvo pa, namesto da bi stražilo Ciper, leži v pristanu Jasi in čaka boljših dni. 84 galer je v Jasi, a se ne ganejo, češ, da morajo počakati na ladje, ki so jih obljubile Savojska, Florencia, Genova in Malta, v tem pa dovažajo turške ladje vedno več novih vojakov.

Kržan je uvideval, kako opravičena in utemeljena je razburjenost Bragadinova, a svetovati mu ni mogel.

— Pomagati si moram sam, je nadaljeval Bragadino. Turški armadi, ki je že izkrcana, smo še kos. Piali-paša, ki zapoveduje turškemu brodogojstvu, mora biti na straži, da ga beneško brodogojstvo ne preseneti. Ko bi zdaj imel pirate na svoji strani, bi mi vsaj toliko pomagali, da bi Turki ne mogli več ali le iz težka dovažati vojakov.

— Slišal sem, da se piratje vedno vojskujejo na strani beneške republike, je skromno pripomnil Kržan.

— Vojskovali so se, je potrdil Bragadino, toda moralo se je nekaj zgoditi, da so se umaknili in da ni ničesar slišati o njih.

Bragadino je zopet nekajkrat premeril sobo in se potem nenadoma ustavil pred Kržanom. Pogledal mu je globoko v oči, kakor bi mu hotel videti na dno duše.

— Do vas, plemič Kržan imam posebno zaupanje. Odkod izvira, to vam povem pri drugi priliki, zdaj še ni čas za to. Prav ker vam zaupam, vam hočem poveriti nevarno, a hvaležno nalogo in če jo izvedete, vas čaka bogato plačilo.

— Ukažite — storim vse, kar je v mojih močeh, je kratko, a odločno izjavil Kržan.

— Prav tako, prijatelj! In sedaj čujte me: Vaša naloga je, poiskati piratskega kralja Gjačiča in ga pridobiti, da nam pride na pomoč. V ta namen vam prepustim jadrnico, ki leži v pristanu. Težka bo ta naloga, ker ne vem, kje je Gjačič, a povem vam različna skrivališča njegova in od piratov bodete že izvedeli, kje da je. Nevarna pa je ta naloga, ker nadzira Piali-paša vse morje jako skrbno in vas čaka strašna smrt, če mu pridete v roke. Premislite si torej stvar do jutri. Jaz obvestim o vaši nalogi beneško vladno, do jutri pripravim tudi pismo na kralja Gjačiča in vam sestavim navodilo za vašo pogajanja.

— Premišljati nimam ničesar več, je odgovoril Kržan: pripravljen sem izpolniti to nalogo. Bragadino je podal Kržanu obe roki.

— Vidim, da ste res inak in da sem si izbral pravega moža za svoj namen.

— Naslednji dan sta se Kržan in Tomo z Bragadinovo jadrnico odpeljala iskat piratskega kralja.

XXXVI.

A trese se drolje i kamenje
Oko gore, visoke planine,
Od topova, šiba i pušaka
Od janka ranjenih junaka.
Nad Nikozijsko sunce pomrčalo
Od črnega praha i olova,
A židovi krvavi biahu
Sve od krvce duždovih delija.
Hrv. narodna.

Že več mesecev je turška armada oblegala mesto Nikozijo, a ves trud zavzeti to mogočno utrdbo, je bil brez uspeha. Poveljnik turške armade Mustafa-paša je pogajal dan na dan nove čete na naskok, a vselej so bile odbite. Na

tisoče turških mož je že padlo v teh bojih, a še se niso vdali Benečani in proveditor Dandolo je prisegel vsako jutro, da se ne vda pod nobenim pogojem, pa če bi moral zadnji boj dobojevati sam.

Napadi Turkov so bili strahoviti. Bombardirali so mesto neprestano tako, da so bila poslopja le še razvaline, a Dandolo je skrbel, da so ljudje vsak dan popravili škodo, ki so jih turške kroglice napravile na mestnih utrdbah in je boj nadaljeval. Bolezni so divjale med beneškim vojaštvom in pomorile na tisoče ljudi, a proveditor Dandolo se le ni vdal.

Naposled pa je le napočil dan, ko je omagala beneška armada. Piali-paša je bil na svojih ladjah pripeljal novo armado pred Nikozijo in s temi močmi je Mustafa-paša napravil odločilni naskok. Tri dni in tri noči je trajal boj brez prestanka. Zemlja se je tresla od streljanja topov in otemnelo je celo sonce od silnega dima. Kri je tekla v potokih, na tisoče Turkov je pokrivalo bojišče in čez ta trupla je peljal Mustafa-paša svoje čete na zmago.

Po večmesečnem obleganju so Turki končno zavzeli zidove, ki so obkrožali Nikozijo in silne turške čete so se kričaje vsule med razvaline mesta in klale in ropale, kar jim je prišlo pod roke. Bila je noč groze in trepetu za nesrečno mesto. V tej noči je bilo poklanih trideset tisoč ljudi.

Mustafa-paša je izmed ljudi, ki so v tej noči utekli smrti, izbral vsa najlepša dekleta, ki jih je v dal namenil turškemu sultanu. Od hiše do hiše so hodili vojaki in zganjali ljudi na obrežje, koder so poveljnikovi zaupniki izbirali dekleta in jih razdelili na posamezne ladje, ki naj bi jih odpeljale v Carigrad. Vse ostale ljudi je dal Mustafa-paša umoriti in njihove glave nataknil na kopja, ki so jih nosili pred vojaštvom, ko je zapustilo razvaline Nikozije in odkorakalo proti Famagusti. Prav spredaj na desni in na levi od Mustafa-paše so nesli glavi proveditor Dandolo in škofa Kontarina.

Po odhodu turške armade je ostal en del turškega brodogojstva v pristanu, dočim je drugi del odjadral v Famagusto. Prvi del je imel namen, odpeljati ogromni plen sultanu v Carigrad. Zmago-pijani Turki niso mislili na nič drugega, kakor da poropajo kar največ mogoče. Turški pomorski vojaki so preiskovali vse razvaline in znášali izpod njih raznovrstnega blaga. Izpraznili so cerkve in palače, samostane in skladišča in razkopavali zidove, kjer so mislili, da je skrit kak zaklad.

To je trajalo več dni in noči. Nihče izmed Turkov in misli, da zna nastati kaka nevarnost. Niti straža niso razpostavili, ne na kopnem, ne na morju, nego le ropali in ropali, trpinčili ranjence, če so slučajno še kje kakega zalotili, in onečlašali mrličje. Bestialnost teh divjih čet je slavila svoje triumfe.

V tretji noči po zavzetju Nikozije so se daleč zunaj na morju pojavile lučice, ki so prihajale bliže in bliže. Nihče se ni zmenil zanje in nihče jih ni zapazil, tako da so prišle turški mornarici prav blizu in se razvrstile v velikem polukrogu okrog nje. Te lučice so brlele na ladjah, ki jih je kralj Gjačič pripeljal na boj zoper Turke.

Ena piratskih ladij je ugasnila edino svojih lučico, se ločila od drugih in se v temi bližala obrežju. Na tej ladji je bil kralj Gjačič in v njegovi družbi njegov sin Ladislav ter odposlanec proveditor Bragadina plemič Andrej Kržan. Ladja je jadrala skoro do obrežja, a precej daleč na strani od mesta in se tam ustavila. Mornarji so sneli čoln in ga rahlo spustili na valove.

— Ravnajta se strogo po mojih naročilih, je rekel kralj Gjačič in vrnila se nemudoma. In zdaj potujta srečno.

Kržan in Ladislav Gjačič sta stopila s Tomom in nekim mornarjem v čoln in previdno odrinila na breg. Imela sta nalogo, vtihotapiti se v mesto in se dogovoriti s proveditorom Dandelom, da obrne vse svoje topove na turške ladje, v tem, ko bi jih piratje na drugi strani napadli. Gjačič si je obetal, da bi napad z dveh strani moral turško brodogojstvo spraviti v zmešnjavo. Turki, je menil, bodo mislili da je prišlo beneško brodogojstvo in se bodo razdelili, a piratje, ki so šli osemdeset četudi jako majhnih ladij, bi potem lahko

napadli posamične turške ladje in jih uničili.

Ladislav in Kržan sta se s svojima spremljevalcema previdno bližala mestu. Kmalu sta prišla do bojnih jam in nasipov, ki so jih bili izkopali Turki. Pri vsakem koraku so zadeli ob kakega mrliča in čim bliže so prišli mestnim utrdbam, toliko več je ležalo vse naokrog mrtvih turških vojakov, živega pa ni bilo videti nobenega. Končno so se priplazili čez mestne utrdbe in se zdaj pričeli, da je njihova slutnja bila utemeljena, da je mesto zavzeto in porušeno ter da so v pristanu samo tiste ladje, ki odpeljejo narajeni plen v Carigrad.

Kržanu je bilo kaj težko pri sredu, da je prišel s pirati prepoznati na pomoč oblegani Nikoziji. Njegova krivda to ni bila. Begal je več tednov po morju, predno je našel kralja Gjačiča in moral se je dolgo z njim pogajati predno, ga je pridobil za namene proveditor Bragadina. Gjačič je namreč še vedno mislil, da ga je beneška ladja zasledovala, ko je odpeljal vojvodinjo Asunto, in zadegadel je hotel ostati nevtralen in čakati, na katero stran se v vojni nagne sreča da bi se potem pridružil zmagovalcem. Šele ko mu je Kržan obljubil, da bo ves plen njegov, kar ga napravi, tudi če se to zgodi s pomočjo beneške armade, se je Gjačič vdal in šel z osemdesetimi četudi malimi ladjami v boj zoper Turke, računajoč, da mu bo Dandolo s kopnega pomagal do zmage.

(Dalje prihodnjič.)

VABILO!

Pozor rojaki v Conemaugh, Pa., in okolici!

Dne 3. julija t. l. zvečer ob 6 uri priredi društvo "Boritelj" št. 1, spadajoče k S. D. P. Zvezi v Conemaugh, Pa. slavnostno veselico, pri kateri priliki bo društvo razvilo svojo krasno zastavo koja stane nad sto dolarjev.

Ker se bo ravno ob istem času konvencija S. D. P. Z. vršila, vabimo najljubše vse cenjene gg. delegate, da blagovolijo našo veselico posetiti, ter pripomoči k toliko lepšemu vspehu, posebno ker je naše društvo jedno prvih S. D. P. Z. z nabavo zastave.

Nadalje prijazno vabimo vse naše cenj. sosedna društva iz Conemaugh, Pa. Franklin M. Mokham, Cambria in Morrellville, da se blagovolijo udeležiti naše slavnosti, za kar jim bomo iz srca hvaležni, ter zatrdimo, da pomoč od naše strani ob enakih prilikah jim je zagotovljena.

Bratje! Društvo "Boritelj" št. 1 je prepričano, da nam ne boste odklonili svojo pomoč, še bolj pa bodite pripravljeni na cenjeno društva, kakor vsi posamezni rojaki in rojakinje, da vas bomo zadovoljili z vsem kar bo v naši moči. Da bo zabava tem živahnjša, nam je že obljubilo tukajšno pevsko in dramatično društvo "Bled" da nam pripomore iz prijaznosti k uspehu s svojimi krasnimi slov. pesmi, katere se bodo prepevale pri omenjeni slavnosti.

Toraj na svidenje ter Vam kličemo krepki "Na zdar!" na omenjeni večer.

Vstopnina za moške \$1.00, za slovenske dame prosto: pivo brezplačno, — prigrizek raznovrsten.

Se priporoča

Odbor.

Počitnice.

Čas prihaja ko bodo vsi oni, ki lahko zmorejo, zapustili hrupna mesta, da živjajo vsaj nekoliko časa svojih počitnic naslade, ki se dobe le na deželi. Pa tudi ljudje na deželi se vselej in komaj pričakujejo krasni, pomladujoči poletni čas. Toda jedna stvar bi nam morala vedno pred očmi biti in to je, da po leti telo ne more prenašati in prebavljati toliko težke hrane, kot jo po zimi in da zavzivanje ledenomrzlih pijack škodi in pokvari prebavni sistem. (Vedno imejte pri roki "Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino" in rabite ga, ko hitro zapazite najmanjši nered. To zdravilo daje moč vsakemu organizmu prebavnega sistema in ga stimulira do naravnega delovanja. Raditega je isto koristno v vseh boleznih želodca, črev in krvi.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616—622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NE OZIRAJTE SE

na vpijoče oglase ki trdijo, da za polovico vrednostne cene prodajajo.

Mi tega ne storimo; marveč Vas vabimo da pridete in si ogledate blago. V zalogi imamo raznovrstne

obleke, slamnike, klobuke, srajce, ovratnike, spodnje obleke i t. d.

Oglejte si vzorce za moške obleke in

velikanska zaloga obutev.

STROGO UNIJSKA PRODAJALNA

Izdelane za Vas

Obleke pomladanskega kroja. Oglejte si jih v razložnem oknu in v prodajalni. Posebni kroji, veliko veselje za mladenčce. Konservativni modeli za priletne moške, najlepšega in najnovejšega kroja; vse obleke so prikladne ter vredne imenovane biti "Schwitznerjeve obleke".

Največja prodajalna oblek to stran glavnega mesta je

Cunard, Ogrsko, Ameriška Linija

Iz New Yorka v zredozemska in adrianska pristanišča

V Reko čez Gibraltar, Neapolj in Trst

Slavonia, Pannonia, Novi Moderno Zgrajeni PARNIKI NA DVA VILAKA, Od 10.000 do 13.000 ton, Carpathia, Ultonia

Posebno zgrajeni v to svrhu in bojo redno pluli na tej črti skozi celo poletje in zimo; pridružila se bodeta še dva največja svetovna parnika CARONIA in CARMANIA. Obiščite naše zastopnike glede cen in izvanrednih komodnosti za med krovne potnike. — Za nadaljnja pojasnila obrnite se na

CUNARD STEAMSHIP CO., LTD.,

F. G. Whiting, M'g'r Western Dept., S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts. Chicago, Ill., ali na lokalne agente vseposod.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Na novem prostoru V. Kobzina

594-596 Blue Island Av., Chicago

Slika predstavlja otroški voziček, trpežnega \$3.95 dela s streho samo

Se priporoča slav. občinstvu za obisk, ter jamči za točno in pošteno postrežbo

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave., blizu 18. ul.,
CHICAGO, ILLINOIS

RAFAELOVA KRILA.

Satira, spisal Rafaelofil.

Bilo je leta 1892. — Mogočno je plul parnik po majestetičnem oceanu in nevsiljeno rezal valove. Zvesti zračni prebivalci beli golobi so obkrožali parnik in čakali z lačnimi želodčki, tresoč se gladi, da pade za nje kaka drobica iz parnika v morje... Z bistrim svojim očesom so takoj opazili belooblečenega kuharja, kako se je naslonil ob rob in izsul iz posode preostanke jedi, zafrfotalo je po zraku in golobi so posadali na igrajoče se valovje in lovili darove božje.

Parnik se je bližal azorskim otokom! Le nekaj morskih milj je bil še oddaljen od otčija, hkrati je zabesnel vihar, zapenilo se je morje in ogromni vali so se vzdigovali, narasčali in zopet padali, iz daljave pa je zabobnel zamolkel grom.

Strele in bliski so švigali po zraku — na parniku pa so se ožila srea.

Parnik je bil sicer koles, gledalec je imponiral, ko je stal usidran v luki, morje, to morje pa se je igralo z njim, metalo ga je sem in tje, kakor mečeje ameriški bojsi kroglice.

Na parniku je bilo le par slovenskih, obitelji, bile so prve ptice selivke, zapuščajoče svojo rodno zemljo in hitele so v Kolumbov Eldorado, tje, kjer ležijo ba je lepi podolgasti in zelenkasti dolarji po tleh in padajo liki hrushke raz drevje...

Na krovu so bile stisnjene druga k drugi in s trepetajočim srcem so gledale v temno in zdaj-pazdaj bliskajoče se ozračje... parnik se je nagibal, in stegnilo se je, opazili niso velikanskega vala, ki se je bližal ladiji slični temni grozeči gori — in zašumelo je in zaživžgalo.

In zastakalo je hkrati več slovenskih glasov, vzdihnilo in zagrgalo, potem pa je vtihiilo vse!

Vtihnili pa je tudi morje in tako mirno je bilo, tako hinavsko mirno, ko da ne bi krivo bilo ni jednemu umoru... slovenskih obitelji pa ni bilo več na parniku, vzeli jih je val in vrgel v narode usode, vrgel bog ve kam...

Parniki so prihajali in odhajali! — Slovenski ljudje pa so se zebli ali v naš narod v domovini, tem milem našem kraju se je manjšal in njegovo število se je krčilo...

Bilo je nekaj let pozneje. Narod so se selili iz vseh zemlja v obljubljeno Kolumbovo deželo, delali so, napredovali so in bogatili. Le ta vboji moj slovenski narod ni imel zaščitnika, ni imel človeka, ki bi mu svetoval to in ono, pomagal mu na noge, do kruha in do toli zaželjenega dolarja! Goltalo ga je morje in če se ga je vsmililo, da je prišel rastrgan in sestradan v newyorško luko in stiskal v tresočih roki še ono zadnje, kar mu je ostalo od prodane hišice, so že nanj v New Yorku nrežali ko lačni gavrani poulični tatovi in goljufi, iztrgali so mu iz rok zadnji — cent! Slovenski narod pa je tu v svobodni zemlji gladi in pomankanja umiral.

Prežali so na naš vboji ljud lopovi, kteri dela ne poznajo, pač pa lahko brezkernbo življenje.

Prišel je slovenski potnik, v žepu je stiskal zadnjih svojih \$60., hotel je v San Francisco! Približal se mu je človek priaznega lica in ponudi se mu, da mu kupi listek do željenega mesta. In zlat slovensko srce se je dalo preslepiti, izročil mu je ves svoj denar, da mu kupi listek... šel je (bilo je na postaji South Ferry) in kupil mu je 10 listkov po 5ct. in mu jih izročil z besedami: "Pojdi sedaj v vagon, ta gre v San Francisco," in izginil je.

Potnik pa se je vozil po naduljeni železnici v New Yorku, dokler je imel tiketov, potem pa ga je sprevodnik venkaj vrgel...

In izginil je zopet Slovenec v velikanskem svetovnem mestu, ko že marsikateri...

Prišla je mlada slovenska deklica semkaj. Tudi ona je hotela hitro obogateti. Zbolela pa je na morju in na kopno je stopila strta na telesu — bolna! In sirota ni vedela, kam bi položila bolno svojo glavič, znanca slovenskega ni imela!

Posadala je po newyorških parkih, rojakov pa, da bi jej pomagali, ni bilo od nikoder...

Vmrta je, pokopali so jo kot

neznano bitje, holma ne krasi spominke in trava je zarasla njen grob. Nikdo je ni spremljal k zadnjemu počitku, spremljale so jo le nade, neizpolnjene nade tje, kjer Kolumbovih dolarjev ni...

V domovini je zapustila zvesto prijateljico, katere ni imela toliko, da bi si bila mogla plačati vožnjo in tako je morala doma ostati! A srce jej ni mirovalo, šla je in prosila dobre ljudi tako dolgo, dokler jej niso dali in šla je in prišla je semkaj. Lepa je bila in vendar je niso pričakovali milijonarji, o katerih je snivala mlada njena duša! Niti dela ni mogla najti, brez znancev in prijateljev je taval po Bowery — in zavetja je našla v temnih in umazanih onih hišah, kjer mre pošteno in čisto srce! Umrta je za svet in nebesa!

Prišel še mnog, še mnog je trol, mar bo se kak otel? Ne! Vsem sem podpisal pokop, vsem sem videl na čelu pečat — smrti! Slovenski narod pa je mrl, umiral in izginjal!

In prišel je apostel, ko nekdan svet Pavel k rimskim nevernikom, videl je v bodočnosti smrt — naroda slovenskega. Zabolelo ga je srce! Bil je maiben človeček, klobuk je nosil s širokimi kraji, nad katerimi je v jasni lunini noči svetila olymopska gloriola... Obrazek mu je bil mlečno bel, vedno skrbno obrvit, v svet je gledalo dvoje plavih prisrčnih očes, katere so se razlivala in topila v dobroti. In ko se je kak verni ovčici nasmehljat, je pokazal celo vrsto zdravih, lepih in ko alabaster belih zobkov. Telesce je imel majhno, pokrito včasih v črno odelo, včasih pa, kakor je igra zahtevala, v rjavo z vrvio prevezano — kuto.

No in ta ozmanjevalec miru in sreče in blagostanja, ta konkurent Kristov se je potrkal na prsa, pokleknil in povzdignil plave svoje oči, iz katerih je plava punčica izginila, proti nebesom in zamaknjen je gledal v beli zrak in vskliknil:

"Dovolj je bilo gorja. Ti moj oče nebeski, sprejmi moj dar, sprejmi mojo žrtev, kajti darovati in žrtvovati se hočem za ljubljani in nesrečni in tlačeni moj rod! Prosim Devico Marijo, da mi odpre vrata svoje Milosti in prosim Te, pošli mi v pomoč vernega Tvojega slugo, da me popelje po trnjevi moji poti, kakor je nekdan vodil slepega Tobijo! Pošli mi v pomoč svetega Rafaela!"

In zamaknjen je klečal dolgo, dolgo!

Prej temni oblaki pa so slišali gorečo prošnjo novega apostola Kalimira, zjasnili so se in plavali po vsemiru v najbučnejših barvah! Tudi solnce se je pokazalo in veseleč se njega pošiljalo gorke žarke na sestradano in umirajoče v Ameriki po pomoči zdihujoče slovensko ljudstvo.

Molitev njegova je prodrta te rožno rdeče, plave, zelene, višnjeve in sivobeke oblake, da jo je slišal sam Bog!

In pozvonil je Vsegamogočni s srebrnem zvoncem, da je zadonelo po celih nebesih! Gost šum perotij je naznanjal hiter prihod angeljev nebeskih. Prišli so in se povrstili pred Stvarnikom neba in zemlje po svojem dostojanstvu.

Smrtna tišina je zavladovala po celih nebesih. Trume angelejev, svetnikov in svetne so se tresle strahu pred Vsegamogočnim. Na svetem njegovem obrazu so videli, da je razjarjen, iz oči mu je žareel ogenj svete jeze. In spregovoril je, da se je odmev Njegovega veličastnega glasu razlegal od oblaka do oblaka. "Slišal sem gorečo molitev mojega Kalimira! Na to vbojo slovensko ljudstvo sem pozabil in vbojo slovensko ljudstvo je umiralo — brez moje vednosti! Čegava dolžnost je bila opozoriti me na to?"

Skozi celo vrsto angeljev se prerije častitljiv starček in tresoč se po vsem prozornem telesu obstane pred prestolom gospodarja nebes in zemlje.

"Moja!" vzdihne in glas mu zatrapeče.

"Tvoja? In zakaj nisi storil svoje dolžnosti?"

"Odpusti, o gospod, v metropoli severne Amerike deluje že skoro 20 let slovenski rojak, ki pomaga svojemu narodu. — Premišljal sem že večkrat o tem in prišel sem do zaključka, da to zadostuje."

"Zadostuje? In vbojo moje slovensko ljudstvo se potaplja v oceanu, umira gladi v New Yorku, varajo ga newyorški lopovi, gulijo brezdušni bankirji, slovenske deklice padajo vsled pomankanja po parkih in se izgubljajo v peklenjskih hišah in taka pomoč naj zadostuje?"

"Dovoli mi, o nebeski Oče, samo par besed!" se hkrati oglasi siv starček s podolgasto in s srebrnimi niti preplezno brado. V rokah je nosil velikanski ključ. Bil je Sv. Peter. Ta torej nadaljuje:

"Spominjaš se, Gospod, da si mi dal lani dopust, katerega sem uporabil v to, da sem odplul na zemljo. Hotel sem spoznavati ljudi in proučevati slovenske emigrantske razmere! Čudno se mi je namreč zdelo, da prihaja v novejšem času toliko slovenskih mladih duš v nebesa. Pri zaslišanju teh duš ni imel naš nebeski pravnik Gruntnik z branjem grehov nikakega dela. Listal je v svoji ogromni knjigi in grešni register teh duš je bil ali prazen, ali pa je stalo tamkaj: Pošten, toda reven, trpel pomankanje, glad in žejo. In Ti veš, o Bog, da lačen in žejen biti — pri nas ni greh."

"Ostani pri stvari in pripoveduj, kaj si dosegel?" ga prekine Vsegamogočni.

"Odplul sem na zemljo in po kratkem premišljevanju sem si izbral New York, za svoje proučevanje. Spoznal sem se s Frankom in vsemi njegovimi uradniki. Sprejeli so me prijazno, postregli mi in me o vsem zelo dobro informirali. Bil sem povsodi! Na zabavah in društvenih sejah, katerih je v New Yorku mnogo! Dovolil mi, milostni oče, da Ti izrazim svoje skromno mnenje: Frank zadostuje za vse zedinjene države. On skrbi za telesni blagor svojih rojakov, za svoj dušni blagor pa je dolžnost vsakega poedinega! Govoril sem, moj mogočni Oče!"

Molk po nebesih! Toda le za trenutek.

"Marconi!" zadoni veličasten glas nebeskega vladarja.

Tih šepet angeljev in ostalih božjih trum sledi božjemu klicu. "Ga ni tu!" se nekdo oglasi.

"Šel je v restavracijo k 'Devici' na pivo in makarone. Neka expert italijanska kuharica je ba je sedaj tamkaj," se oglasi drugi. "Qui sono, Patre mio omnipotente!" se zdajci oglasi Marconi sam, prišel je ravnokar od "Devic" in si brisal mastna usta.

"Kje si bil?" ga jezno vpraša On.

"Bil sem pri zajuterku, moj Oče!" odgovori Marconi plaho.

"Hm! Pri zajuterku! In tu razpravljamo, kako bi se mojemu slovenskemu ljudstvu pomagalo. Kaj se še nisi otrešel navad, katere imajo črvje tam v solčnej Italiji? Mar ne zadostuje tvojemu polentarskemu žledcu, ako zasilje vanj žarek Moje Milosti? Čuj me!"

In glas Vsegamogočnega je dosegel nižino globokega bas — ja.

Angeljem in truman nebeskim so zatrepetala srea.

"14 nebeskih dnij Ti zabranim gledati božansko Naše obličje, kako dolgo je to, vprašaj nekdanjega papeža Gregorija, kateri se je tu v nebesih menda že naučil pametnejšega časostetia."

Ta kazen pa je v nebesih najstrožja.

"Milost! Milost!" je klicalo vse povprek.

"Odpusti, moj Oče! Mai piu!" in zaplakal je genij Marconi.

"Bodi mi milosten, o Bog, Tvoja milost in dobrotu so vendar neskončna!" se je oglašilo zopet nekaj glasov!

"Molčite vi vsi, servi coeli et terrae! — Naj bo! Moja Milost je neskončna in tako ostane! Marconi! Odpuščam Ti in četudi Ti ne morem pozabiti v nebo vpajočega greha, da si se predrnil davji plazečemu se človeštvu svoj izum, katerega človeštvu dati, je bila moja dolžnost, še takrat, ko sem sam plaval nad vodami in vstvarjal nebo in zemljo. — Pojdi in poklič mi Franka na telefon!"

Angeljem in truman nebeskim je pal kamen raz sree.

"Hal-l-l-oooo!" se oglašil Frank.

"Kaj je z mojimi Slovenci, Frank!" vpraša po telefonu Vsegamogočni. "Dobrega si sicer že dovolj storil za nje, vendar pa govori moj Kalimir v svoji goreči prošnji drugače. Na drugi cesti neke govore in jadikujejo, da je

v nevarnosti vera, katero je učil moj božji Sin Krist! Mislim pa, da ni tako hudo! Od do sedaj umrlj Slovencev ne pogrešam skoro nikogar in še teh par, kateri še manjkajo, dobimo kmalu iz čistilišča! V čast vseh Slovencev umrlih in živih moram tu javno konstatovati, da so oni med vsemi številnimi narodi najvernejši v Me! Pojavljajo se sicer tako zvani naprednomisleči, vendar pa tudi ti verujejo v Me! Upam, da si me razumel in sedaj govori Ti!"

"Dovolj, da se lakonično izrazim, moj Oče!" spregovori Frank. "Osivel sem že. In kako je moje delovanje, sodi Ti! Deloval sem vedno na to, da ne izgubi moj tukaj bivajoči rod svojega z žulji in v potu svojega obraza pridobljenega denarja. Skrbel sem, da so vsi dosegli neovirano svoj cilj, oni, ki so se vračali v svoj dom in oni, ki so ga zapuščali. Revnim sem pomagal, kolikor in kadar sem mogel, grehov njihovih pa jim nisem mogel odpustiti, o Oče, ker nimam za to potrebnih blagoslovov!"

"Dobro, dobro, moj Frank", mu odgovori Vladar nebes in zemlje, "zadovoljen sem s Teboj! Deluj dalje tako in Moja milost Ti ostane. Vkriniti pa moram vendar le nekaj za popolen blagor dobrih mojih Slovencev. Slepih ovčic je pri vseh narodih dovolj!"

"Monsieur Rafael!"

"Kaj zapoveste, moj Oče?"

"Pojdi in povej mojemu Kalimiru to: Naj uči svoj narod, ko so ga nekdan učili moji apostoli. Kar bo zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in kar bo razvezal v New Yorku, bo razvezano tudi v nebesih."

"Želiš še kaj od mene, gospod Bog?" ga vprašuje prekine pri telefonu Frank. "Nimam namreč časa, ravnokar izide moj La voce del Popolo in pregledati ga moram še, če ni Kračmanskij kje kakega kozla vstrelil."

"Hvala Ti, Frank! Ne potrebujem Te več! Pojdi in pozdravi mi vse svoje podanike in ne pozabi mi poslati današnje številke lista La voce del Popolo. List mi uga ja in Kračmanskega komedijantski talent tudi. Zdravo!"

"Good bye!" in Frank se vrne v New York.

"Reci mojemu Kalimiru," nadaljuje Bog svoj govor proti Rafaelu, da sprejemem njegov dar in njegovo žrtev in da naj vedno stremi za tem, da bom o njem kedaj reči mogel, da je on moj drugi sin, nad katerim imam "dopadanje". In pomagaj mu!"

Rafael odhaja.

"Počakaj še trenutek! Sporoči tudi mojemu Kalimiru, da se milostna naša Mati huduje nanj in da je žalostna, naj jej takoj otaraze solze, žalostnih in otožnih obrazov v nebesih ne maram! Vi pa angeli, svetniki in svetnice in vse trume nebeske, aite na svoja dela!"

Zasušte se neštete peruti odhajajočih angeljev.

"Midva pa, moj dragi Peter, tarokirajva par let, da Mi prej čas mine!"

Tam v newyorškem downtownu je klečal naš Kalimir in proseče obračal svoja plava očesa proti nebesom, čakaje nebeskega odgovora.

Zasvetilo se je! V kristalno čistem srebrnem sijaju in z zlato gloriolo na glavi je priplaval Rafael, vpiraje svete svoje oči v molečega.

Zagledala sta se drug v drugega in šepetala dolgo...

"In četudi ne bi moral, vendar pa Ti še omenjam nekaj zelo važnega: Duhovnik si in kot tak svet mož! Ne pozabi nikoli svojega dostojanstva in ne spuščaj se nikdar na niveau navadnih bankirjev in šifkartašev! V duhu Te bom spremljal po vseh Tvojih potih in pomagal Ti pri vsakem Tvo-

jem dejanju! Tvoj rod ljubim in čez ves slovenski rod razprostem svoja krila!

Krepko sta si stisnila desnici, Rafael pa je še tisti trenutek zginil.

Kalimir vstane! Pretegne se parkrat, z rokami in nogami mahaje po zraku, dolgo klečanje ga je namreč zelo utrudilo.

"In sedaj na delo!" je vskliknil in šel!

Prvi njegov rekord: Našli so one prve ptice selivke, katere je pred tolikimi leti vrgel val v narode usode, našli na azorskem otočju. Životarili so tam, hranili se z jagodami, sanjali o v neizmerni daljavi nahajajočih se dolarjih in pričakovali Rafaelove pomoči.

Iztrebil je vse lopove in poslat tje, kamor spadajo! Potniki so se odahnili, zrak v zjedinenih državah je sedaj čist. Vozijo se v pravi San Francisco, goljufanja, krađenja in ropanja ni več.

Umrle one deklice sicer ni mogel obuditi v življenje, pač pa je našel ono, katere je bila zašla v peklenko hišo. Opral jo je v kopalšču z vročo vodo in čista ko morskava vila je stopila zopet na stezo življenja in na obrazku so jej za cvetele rože nedolžnosti...

Žejnih in lačnih ni več... Za vso Slovenijo je napočil dan probujenja in po vsej slovenski zemlji zvonijo zvonovi in proslavljajo z veličastnimi svojimi glasovi drugega Odrešenika...

Vsa slovenska srea so se združila v en sam klic: Živel on in Ti, o Bog, ohrani Kalimira — v etvju!

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNİK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu: od 8.—10. ure predpoludne od 1.—3. ure popoldne in od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave., od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih. DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

PREŠERNOVE ULICE ŠT. 3

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

V pojasnilo.

Naši ameriški rojaki pošiljajo denar v staro domovino največ po Frank Sakserju v Novem Yorku, nekateri pa to store sami ali naravnost po pošti.

Kdor pošilja denar (vloge) v Mestno hranilnico ljubljansko s posredovanjem Franka Sakserja, dobi v kakih 25 dneh uložno knjižico, ker se poslovanje med Frankom Sakserjem in Mestno hranilnico ljubljansko jako točno izvršuje. Kdor pa pošilja sam denar, zavleče se stvar večkrat za več mesecev, in sicer zato, ker stranka zajedno ne obvešča hranilnice, kaj naj se stori s poslanim zneskom, ali pa svoj naslov tako netočno naznani, da se ji ne more knjižica poslati.

Gospod Frank Sakser je naš zaupnik v Združenih državah že več let, je z nami v zvezi in zato je najbolje, da se ameriški rojaki naravnost do njega obračajo. On gotovo vsakomur točno, hitro in zanesljivo ustreže.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

Mestna hranilnica ljubljanska.

John M. Sakser

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
597 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO: Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO: Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.

597 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

231

PROLETARČARJI.

V zadnji številki so sosedji izza
plota pričeli obljubljeni humo-
ristični pisati, toda cel humor se
zrcali v strupenem gnjevu, kate-
rega bljujejo ker so s svojim de-
nuncijantstvom napram Glas Svo-
bode zopet in to je v tretje groz-
no pogoreli. "Obersociji" so pač
zopet za eno velikansko blamažo
bogatejši; kar pa, se ve da, jih ne
bo zmoždrilo.

Nam je prav če se zmordijo ali
pa ne, pečat nesramnega efija-
lstva imajo na čelu, katerega jim
živ krst ne more zbrisati. Pribori-
li so si slavo, prežalostno slavo
lažnjivega izdajalca, katero mora
vsaki količkaj značajan človek
obsojati.

Zavist, nesramno zavijanje res-
nice, podlo obrekovanje to jim je
glavni smoter, to jim je ideal za
katerega se borijo, ljudje koji so
vse prej, kot pa poštenjaki.

Tedaj opetovano blamažo in
gorostasno zaničevanje, so si pri-
borili le-ti ljudski osrečevalci,
ljudski prijatelji in vzorni social-
ci s svojim sklepom da se "Glas
Svobode" bojkotira in zahtevali
so od soc. stranke, da se splošnji
bojkot nad "Glas Svobode" izre-
če. V vsem tem smo že podrobno
poročali in tudi v celi zadevi na-
še mnenje in stališče odkrito po-
vedali. Stvar se je dolgo vlekla,
sosedji izza plota so se napenjali
kot žaba, privedli so priče katere
bi imele dokazati, da "Glas Svo-
bode" ni soc. list — kar mi ved-
no sami trdimo — privedli so kot
svedokinjo neko gospo Peče —
hm! — privedli so celo urednika
hrvaško-socialističnega lista Ra-
dnička Straža, koji je zagovarjal
lopova Kakerja in udrihal po
Kondu in "Glas Svobode". Kaj
je rekel ta neumni pajac! Rekel
je med drugim, takole: "Tisti ka-
teri je v Glas Svobodi nesramno
pisal čez moža Kakerja, kateri
ima prijemnico o odposlanem de-
nariu za Gregorčičev spomenik,
v rokah, tisti zasluži da bi se ra-
s palico namazalo. To ni bila pi-
sava socialističnega lista, marveč
skrajna falotarija". Tako je go-
voril hrvaški osrečevalec, ožji
prijatelj Proletarčarjev in Ka-
kerja. To pritepeno, iz stare do-
movine pobeglo človeče se ime-
nuje Glumac! Osodepolno ime,
kajti "Glumac" pomeni v Nem-
ščini: — Der dumme August —
in s tem je dovolj povedano. Neki
pregovor pravi: "Povej mi s kom
obneješ, in povedal ti bom, kdo
da si." In to je resnično; Glumac
je pokazal svoje stališče in svoje
prepričanje. (?) Prati Hrvati soc.
mišljenja smejo biti ponosni na
svojeva "odreševalca! Mila nam
majka!

Kakor rečeno, čitali smo v so-
sedu izza plota, da se je 13. t. m.
vršila seja v zadevi Proletarčarjev
denuncijantov napram "Glas Svo-
bode", a ker o tem nismo bili od
soc. stranke obveščeni je naš so-
trudnik Mayer pisal na pristojno
mesto da se nas o sklepu obvesti
in to zaradi tega, ker ne pripu-
ščamo da bi sosedji izza plota po-
ljubno javnost slepili. Na toza-
devno pismo smo dobili sledeči
odgovor:

"Chicago, Ill. June 11. 1909.

Mr. Ludwig Mayer, c. o. "Glas
Svobode Co.", Chicago.

Brief erhalten. Der Beschluss
erkennt einfach an was Mr. Kon-
da selbst gesagt hat: — das Glas
Svobode eine unabhängige Zeit-
ung ist, und deshalb nicht be-
rechtigt ist, auf der Liste der rein
socialistischen Zeitungen officiell
zu erscheinen. Wenn Ihnen daran
liegt, kann das aber abgeändert
werden."

V slovenščini se glasi: "Pismo
prijeli. Sklep na kratko pripozna,
kar je Mr. Konda sam rekel: —
da Glas Svobode je neodvisni čas-

nik, in zaradi tega nima biti kot
oficijeln list na seznamku izklju-
čno soc. listov. Ako je Vam na
tem ležeče, se zamore to predu-
gati." (Podpis.)

To je jasno rečeno, nam je na
razpolago dano, hočemo li, da je
"Glas Svobode" na socialističnem
seznamku ali ne. Da pa mi to čez
vse dvomljivo čast odklonjamo,
je samo ob sebi umevno. Tam kjer
so Proletarčarji, da bi tudi mi bi-
li!! Pojdite se solit.

Za danes le še toliko pripomni-
mo, da smo za sedaj orožje obrni-
li, ter hočemo videti, kaj bo soc.
stranka o svojih "radikalnih re-
volver-žurnalistih" rekla.

Mi smo že pred več časom pisa-
li, da take pajace, kot so Prole-
tarčarji, za plot mečemo in tako
se je zgodilo. — Dolgi nos in pa:
Der grösste Schuft im ganzen
Land, ist und bleibt der Denun-
ciant! Hall-o, Mr. Zavertnik &
Co.!

ZA VERTNIK & CO IN
SLOVENSKA NARODNA POD-
PORA JEDNOTA.

Ako bi bilo vse v redu knjiže-
no, bi se moralo takoj dognati,
kje da je pomoča.

Nadalje so bili čeki v prometi.
Le ti čeki so bili kot izdavek
vknjiženi, a banka jih ni spreje-
la, ker ji je bilo sodnim potom
prepovedano vsako izplačevanje;
čeki so bili tedaj vrjeni na glavni
odbor, kot neizplačeni, vsled čes-
sar je tudi dotični denar v jedno-
tni blagajni ostal, a v blagajniški
knjigi je ostalo vseeno kot izda-
tek vknjiženo, namesto da bi se
bili vrjeni in neizplačani čeki zo-
pet vknjižili kot dohodki.

Da so se morale ravno kar ome-
njene svote še enkrat nakazati,
to je umevno. In kar je svoječas-
no g. Krže grozno bobnal, koliko
da je moral novi odbor za starim
izplačavati, da bi bil pa tudi po-
vedal resnico na kakšen način je
moral novi odbor izplačavati, to
je pa kot nepristranski in resni-
coljubni mož previdno zamočal.

Vprašanje je sedaj kje so tisti
čeki, koje je g. Klobučar naka-
zal, a banka jih ni izplačala mar-
več novemu glavnemu odboru vr-
nila?

To je čez vse važna stvar, da se
pojasni, ker po našem mnenju ti-
či v tem celi "trubel". Ali vé gl.
odbor oziroma g. Krže za to zago-
netko? Mi bi rekli: da! Njemu in
njegovim ožjim somišljenikom je
vse to znano, a vedoma in name-
noma o tem molče, samo da so iz-
rabljali priliko prejšnji glavni
odbor v javnosti blatiti in jih
kot poverljive članom in dru-
štvam S. N. P. J. predstavljati.

M. V. Kondu niso mogli do ži-
vega, vse računjanje matemati-
karja Zavertnika je bilo zastoj,
toraj so se pa spravili nad g. Klo-
bučarja. Mi opetovano povdarja-
mo, da se ne čutimo poklicanim
g. Klobučarja zagovarjati, mar-
več nam se gre zato, da se resnica
na dan spravi, — in spravila se
bo, ker imamo dokazil več kot jih
rabimo. Mi smo v zvezi vsem Prole-
tarčarjevim lumparijam Kaker-
ja do cela razkrinkali, in takisto
bomo tudi zagonetni primankljaj
pri S. N. P. J., razkrili. Temu naj
bodo člani in društva S. N. P. J.
uverjeni, ker kar "Glas Svobode"
obljubi, to tudi izpolni in vse to
preko vsih Zavertnikov in obram-
nih odborov.

Da je naše, gori omenjeno mne-
nje opravičeno, govori za to tudi
nastopna okolnost, kateri je po-
trebno vso važnost pristevati.

G. Krže je koj pri njegovem
nastopu kot glavni tajnik poka-
zal, da se rad tožari; se ve, na
Jednotne stroške. Naperil je tož-
be proti društvam n. pr. v Mil-
waukee, brez da bi bil pomislil,
da mora propasti. Ni premislil da
s takimi nesmiselnimi tožbami
Jednoti, to je članom S. N. P. J.
ogromne stroške povzročuje, brez
da bi bilo najmanjšega upanja na
kakšen uspeh. On je tožaril in
srečno pogorel. Gre se v teh slu-
čajih za to: Ali je vprašal dru-
štva S. N. P. J. če naj toži ali ne?
In če so privolila se tožariti, ali
jih je pa tudi poučil, da so vspe-
hi tožbe negotovi, je skrajno dvo-
mljivo!! Kolikor je nam znano n.
g. Krže nikogar vprašal, tožaril
se je sam, tožbe zgubil je sam, a
člani S. N. P. J. so imeli čast stro-
ške, to je ogromne stroške za, po
g. Kržetu nesmiselno naperjene
in provadle tožbe!

Sedaj se pa vpraša, ako je bil
glavni odbor prepričan da je g.
Klobučar za \$900, ali kolikor si

že bo "prekratek", — kar se po
naše reče, da bi bil toliko svoto
jednotnega denarja poveril, za-
kaj ni glavni odbor oziroma g.
Krže takoj sodno pot nastopil in
dal g. Klobučarja zapreti? Zakaj
ni g. Krže v jednotnem Glasilu
niti besedice o primankljaju ome-
nil? Zakaj je g. Krže še potem
molčal, ko smo zadevo v "Glas
Svobode" razkrili, ter je svojemu
prijatelju Zavertniku prepustil,
da je ta poštenjak v svojem "re-
volver-žurnalu" zakrulil: "za par
sto dolarjev se gre! Sicer pa Kon-
da laže, "Glas Svobode" laže,
vse laže?" Zakaj je g. Krže svojo
dolžnost zanemaril in društvu
vprašal, kaj hoče glavni odbor z
g. Klobučarjem storiti?

V tem slučaju pač ni bilo treba
nikogar vprašati, kaj da je za sto-
riti. Glavni odbor bi bil moral pot
nastopiti proti Klobučarju, ali pa
proti vsakemu drugemu in takem
slučaju in potem bi moral vsaki
pripoznati, da gl. odbor prav po-
stona. Toda to ni storil. Gosp. Kr-
že je hitel po eni strani, Zavert-
nik s Proletarcem pa po drugi,
člane in društva S. N. P. J. slepi-
ti, da bi svojo lastno velikansko
krivdo prikrili. Zamorca so pra-
li, a ostal je še bolj črn kot je bil
popredl.

Da je vsemu temu tako, spriču-
je najsičajnejši dopis g. Fr. Plaz-
zotta, bivši član dr. "Edinost"
št. 23 v Darragh, Pa., katerega
smo priobčili v "Glas Svobode"
dne 16. aprila 1909 št. 16, v ka-
terem gre se za \$26.00 in katera
svota je dvakrat vknjižena kot
izdavek, a vresnici je pa bila izpla-
čana samo enkrat. V jednotnem
Glasilu ne najdemo nikakršnega
ga pojasnila v tej točki, a imamo
pa več takega gradiva, in ko pri-
de čas za to bomo že o stvareh
govorili, o katerih se sedaj čla-
nom S. N. P. J. niti ne sanja.

Gosp. Krže in ves gl. odbor so
bili dovolj previdni, da niso g.
Klobučarja resno prijeli, znali so
da tavaajo v temi in nekteri gl.
odborniki pa sami niso znali pri-
čem da so in nekteri še danes ne
vedo, ali so možiček ali babiček.
Vsi skupaj pa bi najrajši vidli,
da bi se mogla ta stvar iz sveta
spraviti, da bi se moglo člane pre-
pričati, da je vsa prokleta humbu-
garija fata morgana, da bi se mo-
glo člane in društva prepričati da
"Glas Svobode" laže in pa da bi
se moglo društvam in članom v
glavo veepti prepričanje, da re-
volver-žurnal Proletarec je edini
list, kateri deluje v prosep S. N.
P. J. —

Se ve, želje so po ceni, nada je
uživljajoca, toda vrag je vmes in
razočaranje je toliko občutnejše
kadar vse skupaj po vodi splava.

Čas konvencije se bliža, treba
bo račun dati v vseh dobrih de-
lih, kar se je v dveh letih storilo,
se ve — v korist članom S. N. P.
J. —

Račun bo čudno izgledal, ka-
kor čudno izgledajo vsi jednotni
računi katere je še do sedaj glav-
ni odbor S. N. P. J. priobčil. Kaj
bi rekel n. pr. vladni komisar iz
Springfielda, ko bi jih v roke do-
bi, posebno sedaj, ko s prvim ju-
lijem novi tozačevni zakon v ve-
ljavo stopi. Ja tedaj bi pač dobro
bilo, da bi obrambni odbor v ak-
ciji stopil ter glavni odbor S.N.P.
J. branil. In ako pride toliko da-
leč, kar se prav lahko pripeti —
potem priporočamo, da se začasno
Kakerja za blagajnika vsestran-
skega in vseznajočega Joža Za-
vertnika pa za vrhovnega "bosa"
postavi. (Pride še.)

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in do-
mačih smodk. Tudi prodajam vse
vrste tobak na debelo in drobno.
612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

SidropainExpellerjem

in čudili se bodele radi hitre-
ga ozdravljenja. — Rabilem

Vaš Pain Expeller 20 let dru-
god in tukaj z izbornimi vspe-
hi v slučajih reumatizma pre-
hlajenja, boleznij v križu in

sličnih pojavah. Sedaj ne
morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.
Na vsaki steklenici je

anača varnostna znamka
"sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.

F. A. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York.

VESELICA V HAREMU.

Gospa, ki je bila povabljena za
časa ramazana (turški post, ki je
le podnevi post, ponoči pa pust)
v harem sultanove sestre, poroča:
Za veselico sem se okrasila z ži-
vordečimi rožami ter modrimi in
rumenimi orhidejami, katere sem
spletla v venec. 6 veslačev v be-
lih oblekah nas je čakalo na pri-
stanu. Peljali smo se čez "Zlati
rog" mimo Leandrovega stolpa
in mimo starega seraila. V kate-
rem stanjuje tisoč sultanovih lju-
bic. Pričakoval nas je evnuh, ve-
likanski zamorec v dolgi črni za-
peti suknji, na obeh straneh sta
stala ob njem dva prav mlada
moža z bakljami v rdečih oble-
kah. Evnuh se je priklonil ter de-
jal v pozdrav roko od tal k nostom
in k čelu. Stopila sem v paviljon.
Tenke indijske preproge so kra-
sile tla, beneška zrcala pa stene.
Odtod smo stopili na vrt. Mag-
nolje so dišale, slavčki so peli,
pred mano pa je stopal velikanski
zamorec z rdečima mladeničema.
Na drevesu je sedela opica, ki me
je gledala ter mi segala v lase.
Prišli smo do haremskih soban.
Strope so držali beli alabastrovi
stebri, krog in krog so bile stene
iz svetlega marmorja izrezane, v
sredi sob pa baseni, v katere je
tekla diševa voda. Ob stenah me-
hki divani, na zidovih prekrasno
vezene preproge, prepletene z bi-
seri. Končno sobica, koje vrata so
iz slonove kosti in kljuka iz zla-
ta. V tej sobici je bila sultanica.
Ljubezno toda dostojanstveno
me je pozdravila. Bila je žena 40
let v globoko izrezani češnjavor-
deči obleki obrobjeni na prsih z
diamanti. Na glavi so se tudi sve-
tile zlate niti in biseri. Druge
turške žene so navadno bolj de-
bele — ta je bila vitka in ble-
da — toda lepa. Pili smo čaj — po-
tem se je pričela veselica. Psalter-
jon, triangle in mandoline so za-
svirale, ženski glasbeni zbor je iz-
vajal z njimi temnozhalostne har-
monične melodije, katere je včas-
ih prekinila čudna disonanca. —
Krasen svilen zastor se je dvig-
nil. Vstopilo je mlado dekletce
— na glavi je imela biserno kro-
no, s katere je padala z zlatom
pretkana tančica. Dekletce je za-
čelo plesati, tančica je padla na
tla. Nisem še nikdar videla lepše-
ga dekleta kakor je to. Oči črne
kot črni plameni v obrazu, nežne
rumene barve kot tejarova, obrvi
ozke in visoke kakor ščip na noč-
nem nebu, lahno napete prsi na
koneh nekoliko pozlačene, na no-
gah krog gležnjev zlat obroček,
ki se je premikal ob vsaki kretni-
sti. Ples je bil vedno hitrejši in
hitrejši, plesalki se je pridružila
druga ravno tako lepa toda kras-
no oblečena deklica. Molčee sta
se klanjale — pantominično izva-
jale igro med plesom, ki je pre-
stavljala poželjenje — odrekanje
in končno privoljenje. Potem smo
šli jest. Z rožno vodo so nam su-
žnje polile roke. Na mizi je bilo
polno turških in evropskih jedi.
Sultanica je jedla na turški način
z rokami, katere je čistila z dve-
ma ruticama. Sultanica mi je re-
kla, da žive Turkinje zadovoljno
in da bi haremska žena ne hotela
menjati s prosto Evropejko. Ni-
sem ji mogla potrditi tega, saj se
je govorilo ravno tiste dni, da je
Turek ustrelil mlado ženo, ki je
hotela bežati iz harema, seveda
zaradi tega, ker je nje sree vzlu-
bilo drugega. Vprašala sem tudi,
ali je res, da ljubosumni Turki u-
topijo žene v vrečah zašite v Bo-
sporu. Sultanica pa je menila, da
je to močno pretirano. Proti ju-
tru smo se poslovili. V Galati se
je že gibalo. Petdeset psov se je
podilo po ulicah, išočé mesa in
odpadkov. Glasno so vpili proda-
jaleci na trgu. Turek, ki se pokori
s težkim kamnom, katerega si je
z vrvoj privezal krog vratu, je
korakal proti Stambulu. Grški in
armenski menihi z visokimi ka-
pami in dolgimi črnimi tenčicami
so šli mimo mene. Smrad ovčje
masti mi je legel na pljuča. Vede-
ževalka je razlagala prihodnost
vojakom. Brezboja usta, v rdeče
cunjje zavita sloka postava mi je
pred očmi, kakor tudi gobovec, ki
me je prosil milodara. — Domo-
tožje se me je lotilo.

WELKY'S

Restavracija in gostilna,

552 Blue Island Ave.

CHICAGO

vogal Loomis in 18. ooste. Telefon Canal 1465

"Glas Svobode" rabi podpore.

Slovenska Narodna Podporna Zveza

Chicago, Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 937 Blue Island Ave.

JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave.

JOHN VERŠČAJ, blagajnik; 1411 Clarence Ave., OAK PARK ILLINOIS

NADZORNIKI:

JOSIP VRŠČAJ, MAR. V. KONDA, ALOJS SKUBIC.

Zdravnik: B. J. DVORSKY, 55 Fisk Str.

Vsi v Chicagi, Illinois.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na
tajnika Josip Ivanšek, 1517, S. 43rd Ave. Chicago, Ill.

Sprejeta Nova Društva:

Št. 20 v Cleveland, Ohio.: Rudolf Perdan, c. št. 498; Jernej

Urbas, 499; Jakob Hočevar, 500; August Kužnik, 501; Anton Kuž-

nik, 502; Josip Mihč, 503; Josip Struna, 504; Josip Kunčič, 505;

Valentin Kandoni, 506.

Uradniki: Rudolf Perdan, predsednik, 1308 E. 55. St.; Jer-

nej Urbas, tajnik, 1126 E. 60. St.; Valentin Kandoni, blagajnik,

6305 Glass Ave. — Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu.

Št. 21 v Naylor, Mo.: Franc Levor, 507; Franc Gram, 508;

Franc Masel, 509; Josip Kitz, 510; Anton Kitz, 511; Alojs Zi-

merman, 512; Valentin Dobnikar, 513; Paul Šinkove, 514; Ivan

Vidmar, 515; Franc Kitz, 516; Franc Celigaj, 517; Ivan Zimer-

man, 518; Josip Aubelj, 519; G. Gantar, 520.

Uradniki: Franc Levor, predsednik; Franc Gram, tajnik;

Franc Masel, blagajnik. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Pristopili: K društvu št. 4 v Black Diamond, Wash.: Josip

Zagožen, 521; Josip Burkelca, 522; Franc Zagožen, 523.

K društvu št. 5 v Darragh, Pa.: Andrej Mlekuš, 524.

K društvu št. 8 v McQuire, Colo.: Ivan Milar, 525; Matija

Pavše, 526; Josip Pavše, 527; Josip Joch, 528.

K društvu št. 9 v Leadville, Colo.: Bernard Steblaj, 529; An-

ton randovec, 537; Anton Goršič, 538; Franc Kramar, 539; Ivan

Vidmar, 540.

K društvu št. 11 v Mount Olive, Ill.: Štefan Rozina, 530.

K društvu št. 14 Yale, Kan.: Vincene Straus, 531; Josip Bu-

čar, 532; Josip Pečnik, 533.

K društvu št. 18 v Girard, Ohio: Josip Mehle, 534; Karol

Žust, 535; Josip Malovič, 536.

NAZNANILO.

Vsim cenjenim društvam, spadajočim SLOVENSKI NA-

RODNI PODPORNICI ZVEZI, v Chicagi, Ill. se tem potom nazna-

nja, da predsednik Zveze, brat Anton Mladič že potuje nazaj v

Chicago, in ko hitro dospe na mesto bo sklicana seja glavnega

odбора, pri kateri se bo določil dan prve konvencije naše napred-

ne S. N. P. Zveze. —

Sklep te seje bo priobčen v Zvezinem glasilu, Glas Svobode,

dne 9. julija. Slavna društva se toraj pozivljajo, da se za konven-

cijo pripravijo, zvolijo delegate — odločne in nepristranske može,

in imena istih kar najhitreje poročajo spodaj podpisanemu.

Glede inkorporacije smo vrđili vse potrebno in upamo, da v

kratkem dobimo povoljno poročilo iz Springfielda, Ill. O tem se

bo poročalo, ko hitro dobimo tozadevne listine od državne oblasti

Z bratskim pozdravom!

Jos. Ivanšek, glavni tajnik.

DOPIS.

Od nekod.

"Ali čujete, ta "obrambni od-

bor" S. N. P. J.!!! To ga pinjejo

Slovanska Delavska Podporna Zveza

v Conemaugh

Vstanovljena dne
Inkorporirana dne

Pennsylvania.

16. avgusta 1908.
22. aprila 1909.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1. Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: IVAN BREZOVCE.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, P. O. Box 328
Pomožni tajnik: JOSIP DREMELJ,
Blagajnik: IVAN KUKOVICA, P. O. Box 435
Predsednik: FRANK ŠEGA, Box 406
II. nadzornik: JOSIP CULJKAR,
III. nadzornik: IVAN GLAVIČ,

Predsed. MICHAEL AMERŠEK, 824 Park Ave, Johnstown, Pa
II. odbornik: IVAN SPENDAL, Conemaugh, Pa
III. odbornik: MARTIN PETRIČ,

Zapisnikar: FRANK FAVLOVČIČ,
Vrhovni zdravnik: J. M. FERREL,
 Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se blagovolijo pošiljati na gl.
 tajnika IVAN PAJK, Box 328 Conemaugh, Pa.

PRVA KONVENCIJA "SLOVANSKE DELAVSKE PODPORNE ZVEZE" V CONEMAUGH, PENN., NAZNANILO:

Cenjenemu Slovenskemu občinstvu širne svobodne Amerike tem potom ljudno ter z ponosom naznanjemo da se prične konvencija "Slovanske Delavske Podporne Zveze" sedeš v Conemaugh, Pa., z dnem 28. Junijem t. l. v "Austrian Hall" Conemaugh, Pa.

Društva zgoraj imenovane delavske organizacije so se zavzela zato, da nam pošljejo svoje najboljše delegate na konvencijo da bode nam možno ugoditi zahtevam katere zahteva naše Slovensko delavstvo.

Vse kar je v naših skromnih močeh storili bomo pri tej priliki v prid organizacije, da se tem toliko bolj razvije ter razširi po naselbinah, kjer se nahajajo naši rojaki in sploh Slovani.

Kakor slavnemu občinstvu znano je organizacija ustanovljena dne 16. Avgusta leta 1908 in Inkorporirana dne 22. Aprila 1909 v državi Pa. jasni dokaz cvetočega napredka zakar cenjenim organizatorjem društev srčna hvala ter krepki živeli:

V Conemaugh, Pa. dne 20. Junija 1909.

Odbor "Slovanske Delavske Podporne Zveze".

VABILO NA PIKNIK

katerega priredi

Pevski in Dramatič. Klub

V CONEMAUGH, PA.

dne 27. junija 1909.

VSPORED:

Jaz sem Slovan, Ivan Knabl, poje moški zbor
 Na planine, P. H. Sattner, poje moški zbor
 Mladini, A. Hajdrih, poje moški zbor
 Zvezda, Dr. G. Ipavec, poje moški zbor

Šaljiva pošta, ter vsestranska nepriljena zabava.

Začetek točno ob 2. uri popoldne v prostorih G. Sneider-ja

na Woodville Heights.

Vstopnina za moške \$1.00. Dame proste. Pivo prosto

Za dober prigrizek bode skrbel ODBOR.

DOPISI IN POROČILA

Pueblo, Colo. 17. junija 1909.

"Glas Naroda" je priobčil članek, kateri se glasi: Bonaventura ne v Ameriko! — Ko sem čital članek v G. N. sem si mislil, kdo je neki ta Bonaventura? in ko čitam dalje, sem videl, da je ljubljanski zapravljiški škof. Alo, sem si mislil, ali je ta škof pol ženske in pol moškega, ali pa je velik prijatelj žensk, ker ima nekako žensko ime — Bonaventura? — No pa kaj čemo? Glas Naroda je imel popolnoma prav, ko svari rojake pred tem lenuhom. Rojaki! Ali nimamo dosti teh postopačev tukaj za hraniti? Ne, tudi enega ne potrebujemo in to manj ljubljanskega zapravljiškega škofa! Rojaki, ali ni teh slovenskih postopačev že dosti v Ameriki? Jaz mislim da so vsi preveč. In glejte še chicaški Sogar vabi tega ljubljanskega Nemčurja, da pride sem v Ameriko! To je pač več, kot preveč!

Glas Naroda pravi, da je 80 slovenskih črnhalčev v Ameriki. Poglejte dragi rojaki, koliko pijavk moramo s svojimi težkimi zaslužnini centi hraniti. 80 je lenuhov to je popov, drugih 80 je njihovih kuharic, to je 160 oseb skupaj. Ako bi teh 160 lenuhov in lenuhin plačalo za hrano samo po 20 dolarjev na mesec, tako moramo mi plačati 3.200, beri: Tri tisoč dve sto dolarjev, ali pa na leto 38.400 in na deset let 383.900 dolarjev!!!

Vidite dragi rojaki, koliko nas te črne pare stanejo. Kje so pa cerkve in druge stvari, za katere moramo plačevati? To je groza; proč z grobokopi!

Pozivljam vse slovenske liste v Ameriki, da ostro nastopijo proti tem lenuhom in da svariijo slovenske rojake pred temi pijavkami. —

Naš sveti oče Ciril-nebodi-ga-treba, je tudi kvasil in žvekal zadnjo nedeljo iz pred altarija in sicer pričel je nekako takole:

"Naznanjam vam, da bo imel moj mili bratec tukaj v Puebli na 4. julija novo mašo. Vas prosim dragi moji farmani, da se udeležite veliko število, in posebno pa prosim društva, da bi napravila mojemu bratu lepo parado. In še posebej pa prosim društva, da bi mu kupili lepo moštranco ali pa kelih." To vam je lopovščina da je ni para na zemlji! Poslušajte rojaki! Temu našemu grobokopu smo plačali šole, smo mu plačavali hrano, stanovanje, opravo, knjige in to skozi sedem let, in sedaj felta še za lepo darilo! Ciril, ali te ni sram?! Ali sta tvoji oči in mati rodila otroka, da jih bomo mi hranili? Ali ni dosti da hranimo tebe in tvoje sestre? In sedaj hoče še, da bomo zalagali celo tvojo rodbino! Kaj pa ste vi nam Slovence v Puebli? Nič! Zavaljo tega ti svetujem: poberi svojo rodbino in hodi od koder si prišel! Ker ko hitro te zmanjka bo nastal mir in sloga med tukajšnjimi rojaki. Slovenske rojake pa opominjam: Proč od cerkve dne 4. julija t. l.!

Član cerkvenega odbora.

Mt. Olive, Ill. 15. junija 1909.

Ker ste zadnjič odobrili moj dopis tičeš se združenja vseh naprednih in svobodomiselnih Zvez oziroma "Društev", se predzajem se nekaj pisati v pojasnilo.

Glavni odborniki teh "Zvez" vem da so mene razumeli, gotovo pa ne vsi člani in marsikdo bo rekel: "Mi smo se trudili da smo si ustanovili svojo "Zvezo" in sedaj bi se pa drugim pridružili, ter z našim trudom bi ne bilo nič."

To pa ni tako; temveč vsaka posamezna "Zveza" bi ostala kot sedaj, bi imela svoj glavni odbor, bi obdržala si od vsakega člana po 75c. na mesec in s tem bi plačevala po \$8.00 bolniške podpore na teden in v slučaju smrti pa \$200 usmrtnine. Za tiste člane pa, ki

bi se več zavarovali, bi se za vsakih \$100 poslalo po 10c. na mesec na vrhovni odbor v zavarovalno blagajno. Recimo: kdor bi bil za \$1000 zavarovan bi plačal \$1.55, od tega ostane 75c. v zvezni blagajni in za ostalih \$800 zavarovalnine se bi na vrhovno blagajno poslalo 80c., ali za \$500. zavarovalnine 50c. itd.

Da bi pa tudi tisti člani, ki so samo za \$200 zavarovani, spadali k vrhovni ali splošni Zvezi, bi pa vsak novi ud tudi plačal eden ali dva dolarja za pristop in to bi šlo v smrtninsko blagajno ali pa v rezervni sklad za vsake slučaje. Tudi vsaki član bi plačal na leto po \$1.00 ali pa vsaj po 50c. v rezervni sklad iz katerega bi se plačevala tiskovine, ali kakor se bo že ukrenilo. Na vsak način pa se mora rezervni sklad napraviti za slučaj katastrof, ko bi se morala velike vrate izplačevati.

Iz izvanrednih dohodkov, bi se pokrivali tudi n. pr. plače glavnih uradnikov, ter združene Zveze bi iz tega denarja dobivale povrnjene svoje stroške. Na ta način bi bila vsaka posamezna Zveza za se in zopet vse Zveze skupaj v eni Zvezi, skoraj tako, kakor če si ogledamo United Mine Workers Union.

Mi Slovenci bi tudi lahko napravili kak novega in boljšega, ne da bi le samo posnemali stare naprave. Jaz nikakor ne mislim učiti rojake ali ustanovitelje teh Zvez, ker dobro vem da je veliko bolj učenih kot sem pa jaz. Ker poznam naš narod, zato sem pa tukaj malo pojasnil, na kakšen način bi se to lahko napravilo in da vsi člani in vsi delegati delujejo na to, da se vsi napredni rojaki združimo v eno celoto. Ako bomo društvenim potom tako združeni potem se bo pa tudi za druge stvari dalo kaj več storiti, da ne bomo mi Slovenci poslednji narod tu v Ameriki kot nas sedaj drugi narodi sebosobno pa domači Američani smatrajo. Zveza nas bo združila v celoto in prepričan sem da bomo mi kot naši potomci od vseh drugih čislani kot napredujoči in kulturni narod, kateri se lahko s ponosom kosa s vsakim drugim. Prepričan sem, da se bomo v tej naši Zvezi predramili iz duševnega spanja, kar nam je čez vse potrebno, ter jih je ogromno število koji si bodo šteli v čast ko bodo imenovani udi Slovenske Narodne Podporne Zveze.

Ta Zveza daje tudi vsakemu novodošlecu priliko, da lahko pristopi k svoji stranki istega mišljenja kot je v starem kraju bil, ker S. N. P. Z. je napredna Jednota toda brez politike in brez verskega nasilstva temveč "svobodomiseln" katera prepušča vsakemu članu neomejeno svoje versko prepričanje. — Vedeti moramo, da največ svobodomiselnih rojakov se priseli sem v Ameriko, in ker ne najdejo svojemu mišljenju pripravnih strank, se pa pridružijo klerikalnim društvam; kar pa mora biti v bodoče drugači. Moj nasvet je ta, da se v vsakem količkaj večjem kraju društvo ustanovi, katero se k matici S. N. P. Z. priklopi; s tem napravimo velikanski napredni korak, in to bo tudi pripomoglo da naš delavski svobodni in napredni list "Glas Svobode" postane kmalu dnevnik, kateri nas bo toliko uspešnejši učil resnico, katero sedaj v vseh ostalih slovenskih listih krvavo pogrešamo. "Glas Svobode" je edini prijatelj ubogega delavca-trpina, kateri se bori za naše pravice, kar je dokazal v največjem času sijajno, medtem, ko drugi listi se v našo obrambo niti zganili niso, marveč se je hotelo neko smetišče celo ob "Glas Svobode" obregniti. Stokratni fej taki cunji!

Toraj, delujmo vsi za enega in eden za vse in združimo se, ker v slogi je prava moč!

Pozdravljam vse somišljenike in sobrate po Zdr. državi, Tebi "Glas Svobode" pa želim veliko uspeha! Le tako naprej, po pravi poti korakaš!! Math Gaishek.

Naylor, Mo. 13. junija 1909.
 Kakor sem svojčasno poročal, ustanovili smo prvo slovensko podporno društvo "kmetov" v Ameriki. Majhno se je rodilo, samo 15 udov je začelo in nekaj jih še takoj pristopi, a to lahko trdim, da naše društvo bo veliko, bo največje slovensko društvo v Ameriki, predno mine 5 let.

Kakor hitro je nas vsaj polovica naseljenih, kar imamo tukaj svojo zemljo, ustanovimo kmetijsko zvezo, da sistematično sade

vsil samo jedne vrste pridelke in preplavimo z njimi velika mesta; dalje da se zanimamo za perutinstvo in podučuje naše ljudi, kako koristna je kokoš in kaj plača kmetu.

Za poskušnjo naročil sem nekaj modernih valjač — incubators — takisto priskrbim jajca najfinerih vrst kokoši. Dragi čitatelj ne bode vrjel, temveč mislil: "navadna reklama". Slovenci imamo skupno tukaj skoro 5000 akrov zemlje, in trumoma prihajajo vedno drugi. To leto bodo že posamezniki imeli veliko koruze in krompirja, katerega že novega jemo in ga je veliko. Slovenci imajo letošnje zelje katero že glave dela, fižol ie v stružu in salata je tudi že ozelenela. Ajdo smo sejali in naš rojak gosp. Brunschmid mi je poslal bušeljsko prosa, katero je že 2 čevlja visoko.

Dalje imamo za poskušnjo repo, korenje, peso, buče, kolorabo itd., kar pa vse tako raste, da je čudovito. Repo ima F. Aubelj debelo kakor klobuk, koloraba pa raste tako bujno, da zemljo razganja in gotovo jo pošljemo na "County fair". In to je vse delo vrlih Slovencev, kateri obdelujejo zemljo, kar je mogoče. Amerikanci so se smejali, a sedaj gledajo z zavistjo naše farme.

Začetek je težak in skoraj za obupati na kmetijah, veliko trpljenja in še pomankanje, kajti mi smo sami reveži in z nič začeli, je križ, a žilavost Slovencev bode tudi tukaj zmaga in mu poplačala trudi stotero.

V petih letih imamo tukaj veliko zadrugo, svojo socialno banko in različna podjetja. To je za sedaj pribita stvar, in Slovenci, katerim se ni sanjalo od družega, kot trdega dela v tovarnah, si bodo lahko privoščili različne udobnosti življenja.

Naše geslo je: Vstani z petelini in idi spat s kokoši, a delaj vedno, to je od zore do mraka. — To-bak tukaj raste fino in duh prijeten, mil ter najboljše vrste za močne smodke, pipo in zvečenje.

Sadja bode letos precej v deželi, več kot lansko leto; samo breskev bode šlo iz Doniphana od 80—100 kar. Jabolka so splošno polna, hrušk je malo, v večjih krajih poparila jih je strupena rosa. Češplje, slive in različno grozdje se pa vse šibi. Splošno letina dobro kaže.

Slovenci, jaz Vam ne morem dovolj priporočati, idite na kmetije! Toda jaz ne mislim, ravno v te kraje; sem jih itak preveč pride. Ako imate denarja, vzemite "homestead", otesite se tlačenstva, fabrik in rudokopov. Otesite se tudi enacih ljudi, kateri pravijo: ne kupovati zemlje, kajti gotovo dobijo taki ljudje sedaj dobiček od Vas, a ko postane kmetije, se ono neha. Posebno nasprotni so salonnari in mali trgovci, toda ne poslušajte jih. Pijača se tudi na kmetih dobi; tukaj za enkrat varimo pivo, katero je fino in stane celi galon 5c., pozneje pa si bo napravil vsakteri sadjevec in nekateri tudi vino iz divje trte, od katere je vse prepreženo; v dveh ali treh letih pa imamo božje kaplice, vina kot vode če bo vse prav šlo.

Toraj še enkrat: Idite na kmetije; da se pa ne bode mislilo: "vmazana reklama", tedaj idite v druge države in ne sem. Zaposnite si pa: Težak je začetek, a trud se stotero plača. Kjer koli kurujete zemljo in mislite da bode najbolje; ne kupite več zemlje, kakor 40 akrov. Kdor ne more napraviti življenja na 40 akrih za se in družino, ga tudi ne bode na 500 akrih. Ne poslušaj brezvestnega agenta: "Vzemi veliko zemlje, bode dražja itd."; temveč kupi samo toliko, kar jo rabiš za enkrat zase in ne veruj v špekulacije.

F. Gram, tajnik društva slov. kmetovalcev v Missouri.

Cleveland, O. 19. junija 1909.
 Velikanska sreča nas je doletela v Clevelandu in sicer bila je tukaj industrijalna razstava, kjer so kapitalisti kazali produkt modernega sužnja. Seve, bahali so se, kot da bi ga bili sami izdelali oziroma tovarne. Kedaj pride čas, ko bomo delavci sami kazali naš produkt?

Imel sem priliko gledati dva cirkusa; prvi je bil 13. tm. Videl sem klerikalno parado, ko se je pomikala po Superior Ave. proti škofovi palači. Dobili so novega škofa in pobožne ovčice; so se šle pokazati. Korakalo, je par tisoč

klerikalcev v paradi, — frak in cilindri — bolj bogati so jezдили ali se pa peljali v kočijah. Res bil je zanimiv prizor, v kočijah so sedeli lepo rejeni postopači in za njim so korakali suhi revni delavci; oni gospodje so imeli v žepu stotake, a oni za njim korakajoči pa cente ali pa nič — kakor v nebesih. — Po cerkvah so potnkavali, godbe so igrali, ljudstvo je ginjeno bilo, in zopet drugi so gledali in se smejali. Kaj pa, vse za enega nepridiprav, za enega, ki nič ne dela in ga drugi redijo — vse v čast božjo . . .

Nehote mi je prišlo na misel, da ako bi danes prišel v Cleveland siromak s kopico otrok; ali bi se spomnili le ti klerikalci na njega in mu darovali vsaj eno desetino od teh stroškov? Gotovo ne, gotovo bi ga še psovahi, da je len in da noče delati.

Slovenci so bili vendar toliko pametni, da se niso vdeležili v korakanju v tolikem številu kot bi se jih bilo lahko; gotovo jim je še v spominu vmrli Horstman, ki jih je svoj čas tako fino "fulal". Od sv. Vida jih je neka cimalo prav klaverno; tedaj sami patenrirani so bili pri korakanju.

Drugi cirkus bil je Barnum — Bailey na 14. t. m.; no, o tem me poročam, bil je navaden cirkus.

Kar se tiče domačih razmer, gre še bolj po starem; no pa saj veste kako je v Clevelandu. Po starem ga rinemo, kateri so vajeni zdražbo delati, se še zmerom držijo svojega gesla: "Drežaj kar se da, samo da se ne pride do sloge." No, pa upam da jih bo že enkrat ono veselje minulo, in če prej ne pa na stari dan, seveda, se jim le posmehujem, pa kaj hočem, zabavo mi pa le delajo.

Kar se tiče delavskih razmer, tako se po nekaterih tovarnah obrača na boljše, a po drugih zopet na slabše, tako da se mi za pohvaliti. Poročevalec Gl. Sv.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A. Horwat, Joliet, Ill.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice miuteralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

rgovina s novodobnim obuvalom

Vstanovljena leta 1888

Velika zaloga obuhval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO, Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC, Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH, Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri popoldne v Georgtown pri Frank Ludwig-u v prvem nadstropju

V slogi je moč! Od boja do zmage!

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE V NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Argentina.....7. julija 1909 Laura.....28. julija 1909
Alice.....21. julija 1909 Oceanic.....4. avg. 1909

"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravno kar zapustila ladjedelnico ter sta najnovejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

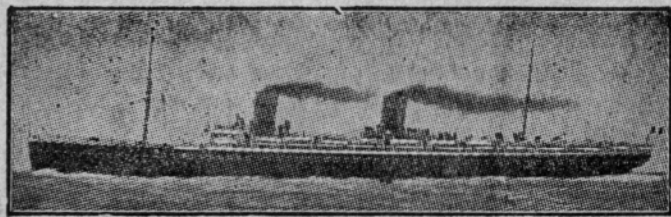
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence30.000 HP La Lorraine22.000 HP

La Savoie22.000 HP La Touraine20.000 HP

Chicago, nov parnik.....9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ALI SE BRIJETE DOMA? Tukaj vam ponujamo bri-sovoma namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britov na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoč v 33 letih, t. j. od l. 1876. Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljše lastnosti. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z veseljem zamenjamo v vsakem event slučaju. Se celo britvi ne morejo rači sodbe o britvi dokler je ne poskušajo, toda mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več. **CENA \$2.00.** Pošiljajte izven mesta se sprejmejo. Brusi-mo britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naroč-nine izvan Chicago pošljite še 50c posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA. Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Iz slovanskih krajev

Petelin je izključeval oko 2letni deklici, nečakinja železniškega paznika Janeza Komana v Podklostru, ko se je brez nadzorstva igrala na dvorišču. Odpeljali so jo v bolnico v Celovec.

Nove postaje za brezžično brzojavljenje. Poleg Dunaja in Pulje se ustanove še v Tridentu, Šibeniku, Kotoru, Sarajevu, Lvovu, Budimpešti in Sibiriji nove postaje za brezžično brzojavljenje.

V testu se je zadušil pijan pek v Petrogradu. Legel je na desko, ki je bila poleg testa ter se zvrnil vanj. Ker je bil pijan, se ni mogel iz testa rešiti ter je umrl.

Uboj. V Suhodolu pri Pilštaju so ubili v fantovskem prepiru štirje fantje svojega tovariša in sosedo Novaka. Pobili so ga na mestu do smrti in tolkli še po mrtvem s cepinom, latami in koli.

Samomor poslanca. V Peterburgu se je usmrtil poslanec dume Pergament, eden kadetskih voditeljev in najboljši govornik v gosudarstveni dumi. Justični minister je dan poprej predlagal, da ga duma izroči sodišču, ker je pomagal neki Olgi Stein pri njenem begu iz Rusije.

Pet kazencev, izmed katerih je bil eden obsojen na smrt, ostali pa na večletno težko ječo, je ušlo v noči od 4. na 5. junija iz zaporov v Černovicah. Dosedanja zasledovanja so bila brezuspešna.

Odločen nastop proti šolarskim mašam. Mestni zastop v Gablonu na Češkem je sklenil v svoji seji, da prirede proti odloku okr. šol. sveta, ki sili šolarje trikrat na teden pred poukom k šolarski maši, javno manifestacijo in pošljejo odločen ugovor deželnemu šolskemu svetu.

Skesan samomorilec. 28letni delavec J. Garb je skočil v Gradcu s Kalvarijskega mosta v Muro. V vodi pa se mu je zahotelo zopet živeti, splaval je na površje in zlezel dva tisoč korakov od mosta zopet sam na obrežje. — Onemoglega so odpeljali v bolnico, kjer je povedal, da se je hotel usmrtiti, ker je sit življenja in vednega zabavljanja tovarišev.

Trojni umor v Galiciji. V vasi Lopušna v Galiciji je našel nočni čuvaj, ko se je vračal iz službe, celo svojo družino, mater, ženo in otroka s razklanimi glavami v sobi. Sumi se, da jih je umoril kmet Lucysin, s katerim se je čuvaj tožaril radi dveh njiv.

Filijalka ljubljanske "Kreditne banke" v Sarajevu. Hrvatski listi poročajo, da otvori "Kreditna banka" iz Ljubljane v kratkem svojo filijalko v Sarajevu, katera se bo pečala z delovanjem med kmeti. V Sarajevu je bila ta vest pozdravljena z navdušenjem.

Požig iz maščevanja. 21. maja je pogorelo posestvo Mat. Zalarja na Humu pri Ormožu. — Po daljšem preiskavanju glede postanka ognja je 63letni gospodar pripoznal, da je sam zažgal, da se maščuje nad ženo, ki mu ni hotela dati denarja, obenem pa tudi, da dobi zavarovalnino.

Prvi socialistični podžupan na Kranjskem. Pri županijskih volitvah v Idriji dne 3. junija je izvoljen z 22 glasovi za župana g. Josip Šepetavec, za podžupana z 21 glasovi sodrug Ivan Kokalj, rudar v Idriji. Za svetovalec sodrug Ivan Straus z 20 glasovi, gg. Tukač, Ipavec in Šuntar z 19 glasovi, g. Drag. Lapajne pa s 14 glasovi.

Roparski umor. V bližini Terlan na Tirolskem so dobili v gozdu delavca z razparanim trebuhom. Ležal je tam že tri dni, a bil še vedno pri zavesti. Povedal je, da sta ga dva neznana moža napadla in oropala. — Odpeljali so ga v bolnico, kjer je še isti dan umrl.

Pobegnili je predstojnica Marjine družbe na Breznici znana Iv. Pristov, in sicer ravno na dan desetletnega slavlja te slavne družbe. Dobro bilo v tujini, trak svetlomodri in velika kolajna pa naj bi jo spominjala sladkih dni domače ljubezni gojene pod okriljem nedolžne družbe.

Preganjanje srbskih slik v Bosni. "Magyarország" poroča iz Sarajeva, da je bosanska vlada s posebno okrožnico pozvala politične oblasti, da se imajo po celi deželi zapleniti vse slike, katere kažejo sedanje in prejšnje srb. vlad. nadalje slike narodnih junakov srbskih (kraljeviča Marka, Miloša Obilića itd.) in slike pesnikov,

ki so pisali "revolucionarne" pesmi. O ti blaženo policijstvo!

Definitivno nameščen učitelj zaradi izstopa iz katol. cerkve odstavljen. Definitivni učitelj na ljudski šoli v Hlavi, po imenu Pelikan, je izstopil iz kat. cerkve in se je javil brez konfesionalnim. Deželni šolski svet ga je zaradi tega od službe odstavil. Naučno ministrstvo je sicer ustreglo njegovemu prizivu ter zapovedalo, da se zopet v službo namesti, a dež. šolski svet je Pelikana stalno umirovil.

Roparski napad v vlaku. Minoli teden se je peljala soproga berlinskega trgovca Hoppe iz Varšave v spremstvu svojega soproga v Berlin. V Varšavi je dvignila pri neki tamošnji banki 23.000 rubljev. Na postaji Gniev je izstopila soproga med odmorom iz voza in se ni več vrnila. Mož je mislil, da je žena vlak zamudila, in se peljal naprej. Toda, ko je le ni bilo, je stvar naznanil, nakar so jo dobili ubito in oropano na postaji Vasilkov, roparji so bržko ne izvohunili, da ima denar, se peljali z istim vlakom in porabili priliko, ko je izstopila, da so jo napadli, zvezali in odvedli v svoj voz, kjer so jo oropali in vrgli pri postaji Vasilko skozi okno. Storileci so neznani.

Poskušeni umor v Novemestu. Lekarniški hlapec Stare je imel razmerje z omoženo Mihelčič. Ko mu je povedala, da bo treba botrov iskati, je izjavil, da ga to nič ne skrbi in da noče o nji nič več slišati. Vendar je še lažil za njo. Ker pa ga zdaj ona ni več marala, je 31. maja, ko je prejel popival z njenim možem v kavarni, prišel k Mihelčički na dom, ustrelil dvakrat na spečo ter na to šel mirno domov. Mihelčič je bila obakrat zadeta, dočim je ostala deklica, ki je spala zraven nje, nepoškodovana.

Ponesrečil se je "Tonh" v Govejku (p. Žiri). Nesel je z drugim delavcem hrast za stavbo nove hiše, kojo je gradil. Ko je tako nesel na rami težko breme po bregu, se naenkrat spotakne s hrastom tako, da mu je ležal za vratom in obleži, ne da bi se genil, mrtev na lieu mesta. Pokojnik je bil mlad in priden mož, zapustil je mlado vdovo in troje otrok. Bil je v Ameriki, kjer je prihranil precej denarja. Zdaj je popravljal svojo hišico, toda v obližju svojega prikljubljenega doma je reveža pograbila pregodnja smrt.

Zanimiv govor župana Lvovskega. Ob priliki, ko so bili pri svečanostih 3. maja ogrski gostje navzoči pri banketu, danem jim na čast od mestnega zastopstva, govoril je župan Ciuchcinski slavnostni govor, ki ga je končal s temile besedami: "Vi Madjari ste že dosegli svojo svobodo, imate lastno vladno, svoje šole in lepo domobransko vojsko, ali upoštevajte, prosim, to okolnost, da se nahajajo v okviru ogrske kroge tudi narodi slovanskega pokolenja, koji ljubee ogrsko kraljestvo kot svojo domovino, ljubijo enočasno tudi svoj jezik in svojo narodnost." Govorniku so vsi navzoči glasno ploskali in odobravali njegove objektivno izražene misli! Za politika-Poljaka gotovo nekaj izrednega ter nepričakovanega.

Zasedbe poljskih trdnjav ostanejo za negotov čas še nespremenjene. Proti odstranitvi posadk je namreč odločno nastopil generalni guverner Skalon, in nasvetoval, da naj se glede nato osnuje poseben strateški komite, ki se bo o tem posvetoval.

Veleposestva princa Schönburg-Lippe v Virovitici in Slatini je kupil knez Wrede skupno s francoskimi bankirji za 44 in pol milijona kron. Posestniki nameravajo napraviti velike tovarne za sladkor in destiliranje jesiha. Gozdove pa so pripravljeni prodati domačim podjetnikom.

Pomiloščenje ritmojstra Mihajloviča. Honvedski ritmojster Mihajlovič, bivši vzgojevalec nadvojvoda Jožefa, ki je bil radi žaljenja člana carske rodbine odstavljen in obsojen v 4mesečno ječo, je pomiloščen.

Ali ste že ponovili naročnino na "Glas Svobode"?

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,
937 Blue Island Ave. Chicago. Ill.

RAZNO IN DRUGO

Morilca očeta. V Keeskemetu so zaprli brata Baranya, ker sta ubila svojega očeta, ker je bil že star in ni več mogel delati. Zakopala sta ga v bližnjo njivo. Ker so ljudje starca pogrešili, začelo se je sumiti nehoti o nekem zločinstvu. Brata, boječ se, da ne bi jih dobili, odkopljeta truplo čez 14 dni, je sežgeta in raztreseta pepel po njivi. A vse to jima ni pomagalo. Na ovadbo sosedov so jih zaprli, kjer sta krivdo tudi pripoznala.

Nesreča v rudniku. V španskem rudniku Arada se je spilo v rovu kakih 60 delavcev. Že so se hoteli medsebojno naskočiti, kar pade enemu delavcu na tla dinamitna patrona, se užge in razletel z groznim pokom. — Podsl se je ves rov in podkopal vse delavce. Izkopali so dosedaj 10 mrtvih, a tudi ostali so bržkone izgubljeni.

Mednarodni kongres zastopnikov zavarovalne stroke se je sešel 7. t. m. na Dunaju. Predsednik je dvorni svetnik Czuber iz Dunaja.

Francoska mornarica. — Višji mornarski upravni svet, ki je imel 7. t. m. svojo zaključno sejo, vstraja dosledno pri načrtu, da mora imeti Francija še v letu 1909 najmanj 45 oklopnih. Stroški so proračunjeni na tri milijarde frankov in jih razdele na 10 plačilnih let.

Nov babilonski stolp. Na braseljski svetovni razstavi 1. 1910 bo videti stolp, ki bo 400m visok. Napravil ga bo inženjer Turne iz Lutiha. Ta stolp bo torej za 100m višji kot je Ajflov v Parizu. Veljal bo 1.200.000 frankov, imel bo 4 nadstropja. Sežidan bo iz betona.

Železniška nesreča. Na postaji Hlibovka na Češkem je zavozil poštni vlak v tovarni voz, v katerem je bilo 5 konj dirkačev, ki so cenjeni na 75.000 K. Voz je popolnoma razdejan, konji in spremljevalce pa ubiti.

Moderna Messalina. V Florenci je ustrelil tovarnar žel. blagajni Ciani svojo bolno ženo, ko je ležala še onemogla od pregodnjega poroda v postelji. Po dovršenem činu je šel na sodnijo in objavil sledeče: "Moji prijatelji so mi že parkrat pripovedovali, da se nahaja v neki zakotni hiši v nočni kavarni prostitutka, ki je na las podobna moji ženi. Šel sem tja in povprašal za deklico. Gospodinja mi odvrne, da pač zahaja k njej ta ženska, toda ona je omožena in pride le, če skrivaj gide. Sedaj pa je bolana vsled pregodnjega poroda in jej še ni mogoče priti. Po daljšem razgovoru mi je povedala slednjič tudi ime Ciani. Nato sem šel in jo ustrelil." Obravnava proti njemu se vrši sedaj v Florenci in vzbuja nje razrešitev splošno zanimanje.

Cesar povabljen na zapuščinsko razpravo. — V Szegedinu umrl prošt Altyany je zastupil v oporoški cesarju 5 cekinov po 20 kron. — Notar, ki vodi zapuščinsko razpravo je povabil seveda tudi cesarja kot dediča, ter na povabilu izrečno omenil, da v slučaju, če ne bi prišel, dedščino izgubi. — Obravnava se vrši 8. junija. — Iz kabinetske pisarne je došel nato odgovor: Povabilo sprejeto. — Storr, koncipist kabinetske pisarne

Iz ječe v parlament. 1. junija je Karl Liebknecht dokončal eno in polletno kazen, ki mu jo je prisodilo državno sodišče zaradi "veleizdaje", kojo da je zagrešil s svojo brošuro: Militarizem in antimilitarizem. Dva dobra meseca brošura niti zaplenjena ni bila, potem se je pa sodišče izpozabilo do take podle justične persekucije. Najboljši odgovor bo pač ta, da ga bo berlinsko delavstvo v 14 dneh poslalo kot svojega zapuščinika v pruski deželni zbor.

Stroški pri proglatitvi p. Clemensa Hoffbauerja svetnikom so bili velikanski. Kakor poročajo nemški klerikalni listi, so znašali od 260.000 do 270.000 frankov. Ožaljanje cerkve sv. Petra 150.000, papeževa procesija je porabila za 1948 frankov sveč, sveče na altariju 1287 frankov, nova pregrinja la pri altariju 12.990 frankov. Sicer so pa proglatitve drugih svetnikov svoj čas se več stale. Pri sv. Bonaventuri se je porabilo 27.000 zlatov (324.000 frankov), pri sv. Leopoldu Avstrijskem 25.000 platov (800.000 frankov), pri sv. Frančišku Saleskem celo 382.000 frankov.

VEDNO NAJMODERNEJSE.

ZAKAJ TUDI VI NE?

STOTINAM SE DNEVNO POVRNE STALNO ZDRAVJE.

YSAKDANJI VELIKANSKI USPEHI V ZDRAVLJENJU
Collins New York Medical Instituta

kateri se dosežejo v takih slučajih v katerih v VSI DRUGI ZAVODI IN ZDRAVNIKI NISO MOGLI NIČ POMAGATI, so vzbudili velikansko presenečenje pri vsej medicinski znanosti in vse to se ima pripisati edino le NAJPOPOLNEJŠI ZMOŽNOSTI ZDRAVNIKOV, NAJČISTEJŠIM IN SVEŽIM ZDRAVILOM TER NAJPOPOLNEJŠI OSKRBI.

Popolnoma nič ne stori na kom bolujete, ali na reumatizmu, nalezljivi bolezni, zastrupljenju krvi, mazuljih po koži, na ušesih, grlu, prsih, jetrah, ledicah ali na želodcu, zlati žili (hemeroide), srčni bolezni, zaprtju, astmi, spolni bolezni moški ali ženski, na maternici, slabokrvnosti, bolečinami v križu ali bodisi na kateri koli drugi bolezni, pišite takoj v slovenskem jeziku, ali pridite osebno in zagotavlja se Vam sigurna pomoč.

Ne izgubite toraj upanja

le, ker Vam zdravila drugih zdravnikov niso pomagala. Ravno Vaša bolezen je ista, katero naši izvrstni zdravniki radi in z veseljem zdravijo, IN VSI DRUGI SDRAVNIKI JE NE MOREJO OZDRAVITI.

Posljite za 15 centov poštinih znamk za slavno zdravniško knjigo "ČLOVEK, NJEGOVO ŽIVLJENJE IN ZDRAVJE" pisano od Dr. E. C. COLLINSA v slovenskem jeziku, katera obdrži navodila, kako zamorete ohraniti trdno zdravje in kako izgubljeno nazaj zadobiti.

Dr. J. J. McGlade — Dr. J. F. Coyle zdravniška ravnateljca.

Uradne ure: Od 10-1 od. 2 do 5. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1. V torek in petek od 7 do 8 zvečer

NAVARNO ZNAMENJE

Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopazeno, ali se ga prezre. Taka nejevolja je **navarno znamenje narave**. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasanost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdoro, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravlil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako vživite

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Storilo Vam bo, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Koristi vsakemu žledcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino žlededno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih žledednih boleznih, Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Št. 1005. — Jamčeno po tvrdki W. F. Severa Co., v smislu kongresnega sklepa o hrani in zdravilnih z dne 30. junija 1906.

SPLOŠNA TONIKA.

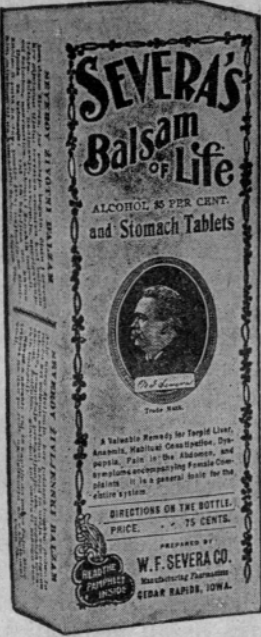
Po kaki dolgostrajni bolezni pač ne najdete nebenega zdravila, ki bi tako popolnoma ustrezalo raznovrstnim potrebam okrevančevim, kakor ustreza

Severov Življenski balzam.

Njegovi vplivi na kri so boljši, nego kateregakoli drugega zdravila. Ta lek utvarja nova radeča telesa, dela slast do jedi, pozvrača splošno zdravje, ne moti prebave, in olajšava zabasnost. To je varna, zanesljiva, krepilna tonika. Cena 75 centov.

Pravi, da je to najboljšo zdravilo.

"Popolnoma pripravljen sem pričati da je Severov Življenski Balzam najboljšo zdravilo za želočni katar, in zabasnost, ker se je izkazal zelo izdaten v obeh slučajih. Rabil sem poprej mnogo drugih zdravil, ampak nobeno ni pomagalo, dokler sem rabil Vašega Življenskega balzama. Iskreno ga lahko priporočam vsem, posebno tistim ki trdo delajo." Steve Kionka, Box 235 Lafayette, Colo.

Prenturjeni,

zdelani nevrastenik potrebuje nečesa kar mu ublaži živčevje in uredi nečesa, ker ga okrepi in očvrsti

Severov Nervoton

je zdravilo ki mu koristi kolikor sploh mogoče. Za utrujene, možgane, slabe in zdelane živce, nerazvorne glavoboli, duševno potrtost nespečnost, histerijo živčne bolezni živčno onemoglost i t. d. ga nima para. Cena \$1.00.

Hitro olajšbo

za vse bolečine, ki zahtevajo vnanjega lečenja kakor revmatizem nevralgija griža bol v kolku vnetje prsnice bolezni v boku ali hrbtu, hrtina hromata okorelost na vratu in sklepah izvinjenje otekline in telesne bolečine ti donese

Severov Olej sv. Gotharda

rabljen po navodu na steklenici. To je najboljše vsestransko mazilo za domačo rabo. Vsaka modra mati naj bi imela steklenico tega olja v svojem gospodinstvu. Cena 50c.

Na prodaj pri vseh lekarnikih.

Ne sprejeti nadomestil.

Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

ALASKA-YUKON razstava.

Seattle, Wash. v juniju 1909.

Prvega junija praznovali smo tukaj slavnostni dan. Otvorjena je bila ta dan Alaksa-Yukon Exposition ali razstava; ob 9. uri 30 minut predpoldne je dal strel iz topa znamenje da se prične vojaška parada. K slavnosti so bili poklicani vsi aktivni vojaki iz bližnje okolice, kakor n. pr. iz Fort Thousand, katera je ena glavnih trdnjav v Washingtonu; potem iz Navy Yard in iz Fort Lawton.

Sešli so se v Southgate, od tam so odkorakali proti Exposition. Značilno je, da so bili prvi v paradi policamani — zveri v človeški podobi, ti so ljudi pehali in suvali na vse strani, kakor zbesnele bestije. Potem so korakali pešci, in da ne bodem preveč prostora trafil pripomnim še, da vsaki oddelek je imel vojaško godbo na čelu, ter konecno je prišel mornaričen oddelek, kateremu je poveljeval admiral John A. Rodgers, zopovednik od Puget Sound Navy Yard. — Tem so sledili topničarji in pogorska kavalarija, oboroženi z gorskimi topovi in za temi so prišli rumeno-žolti hudički, katerim je zapovedoval admiral Yjichi. Leti so burno ovajajo želi vse povsodi, ne že toliko od strani Japoncev, marveč od domačinov Amerikancev, katerim so se posmehovali, lahko bi rekel naravnost prezirali. Ni čuda, ameriški vojak je toliko za parado kot zajec za boben: toda v zlo jim tega nemoramo šteti, ker večina jih je, kojim je delo smrdelo in zatoraj: stran z raztrgano delavsko capo, posvetil se bodem raje vojaškemu stanu. Kaj ne Jaka?

Zato je malo izvežbanih vojakov v Ameriki; v paradi korakajo kakor pastirji za kravami. V časih je za par korakov v zadenj, potem zopet prehter: menja korake kot čifut blago in pri tem pa "čika" tobak prav izvrstno in pljuva na vse strani, ter ne gleda je li kedo v bližini ali ne. Japonci so stopali kot en mož. Poslednji v paradi so bili konjeniki-dragonci.

Ni moj namen, da bi hvalil ene ali druge vrste vojakov, in če bi bil navdušen za militarizem, bi pač bil podoben možu, ki ima rezalo na obeh straneh. Sploh pa nobeden vojak hvale vreden ni, pa naj si bo narodnosti kakoršnje koli hoče, vsi so sovražniki socializma. Naj si ima še take nevenljive zasluge, tako so iste zasluge o človeškem mesarenju. Ne trdim da se ne najde izjema med njimi, da so nekateri tudi socialističnega mišljenja, ali samo tako dolgo, dokler mu predpostavljene ne zapove na delavca streljati. V slučaju štrajka, pa mu h krati vse socialistične ideje veter odnese; če mu višji mesar reče na mezdnega sužnja — mogoče na prejšnjega svojega sodelavca, ali celo brata — streljati. Kaj praviš k temu Jaka Cusnar, kateri si se nekoč izrazil, da bi raje v zrak nego na delavca streljal? Bog ve!

Pojdimo do zaključka in prepričani bomo, se li gojijo v vojaških vrstah resnične socialistične ideje ali ne. Jaz pravim ne! — Vzemimo delavca, ki je ostavil delo in se prostovoljno javil k vojaščini — pa naj bode klerikalnega ali socialističnega mišljenja. Najprvo bi se moral spomniti, ko se je odločil za ta korak, — na 6. zapoved, ki pravi ne ubijaj. (Op. ur. V tozadevnem kazenskim zakonu je prepovedano ubijati pod paragrafom 5 in ne 6. Šesti paragraf obratno prepoveduje lončarska dela! Prosimo da nam g. dopisnik oprusti ta popravek, ter mu damo v krsčanskem nauki: "nepovoljno!"). V drugo pa bi moral presoditi, da se je posvetil namesto vojaškemu — klavniškemu stanu. Ali je tak človek socialističnega mišljenja? Ne! Ker sploh ne zna razločiti, kaj socializem dovoljuje in kaj zabranjuje.

Veliko bi se se dalo o tem povedati, a vrnimo se nazaj k Exposition.

Točno ob poldan je bila otvorjena razstava; odprl jo je dvestopedeset funtni mož s zlatim ključem v beli hiši Washington, D. C. Izprožil je električni tok brzojavne žice s zlatim ključem ob tretji uri 15 mt. popoldne, kar je bilo tukaj ravno omolndne, na kar je zagromelo 16 strelav iz topov in potem se je Mayor Miller

v daljšem govoru zahvalil vsem navzočim častnikom da so pripomogli k slavnosti.

Potem so se podali v Oregon poslopje, katero je nakaš zgrajeno za "tristokratične" butice, kjer so sledili koncerti z vojaško godbo.

V petek so imeli vsi japonski vojaki prost vhod v razstavo, kjer so z velikim zanimanjem ogledovali razstavljene stvari. V soboto je bil izlet na avtomobilih skozi Renton do Snoqualmie Falls; spremljalo je Japonska admirala Ih. Yjichi in Ad. M. Sakamoto 12 Ameriških in 26 Japonskih častnikov. V nedeljo so imeli izlet v Portland, Ore.

Do druge ure popoldan, to je na dan otvoritve, je obiskalo razstavo 75.000 oseb, do 7. ure zvečer po celo 90.000. Večera pa je vse željno pričakovalo, ker kar se pri solnčni svetlobi ne dá napraviti, se naredi ponoči. Ali hkrati se vlije dež in vsega je bilo konec.

Vseh razstavnih poslopj je 106 z 10.000 sobami, vse umetno izdelane; veljale so \$10.000.000. Posebno umetno je izdelan Washington State Building (državno poslopje), katero oboje sloni na stopetintridesetih orjaških stebrih v obsegu 16 čevljev. Izdelan je popolnoma iz okroglih drevesnih debel, katerih lubje, vzdolj tolike teže, ni popolnoma nič poškodovano. V notranjih prostorih se nahajajo deske 4 palce debele in nič manj kot 12 čevljev široke; potem tram 85 čevljev dolg in 6 čevljev štirioglate obrezan in na obeh koncih enake debelosti. Tu se vidi kako orjaško drevje še vsebuje država Washington.

Veliko zanimanje vzbujajo tudi poslopje, ki je vse narobe zgrajeno; (Umgekehrtes Haus.) namesto da bi bila streha zgoraj, je na zemlji in sicer stoji na štirih dimnikih, z eno besedo: vse narobe.

Po mojem mnenju, bi tudi ljudje morali biti narobe, kateri to poslopje obiščejo; mesto po nogah bi morali hoditi po glavah.

Kar je sadjereje, zavzema prvo mesto Californija, v kiparstvu pa Italija. Alaksa-poslopje pa nudi bogate svoje izdelke v rudarstvu, kakor n. pr. "golden briek" (kos zlata) katerega je za \$1.000.000 skupaj.

Kakor že popred omenjeno, dospelo je Ameriško vojno brodovje en teden pred otvoritvijo, a Japonske bojne ladje, katera vsaka je imela 600 mož — s častniki — posadke, so prišle pa 30. maja. V pozdrav so jim oddale posamezne ameriške križarke po 13 strelav. Pri prvem Japonskem strelu iz križarke "Bajan" — sedaj Japonsko ime "Aso" — so sneli Japonci svojo zastavo in razobesili Ameriško, v znamenje da so se podvrgli Ameriki.

V torek prvega junija so Japonci paradirali po mestu, kjer so jih prav živahno pozdravljali.

Čudni ljudje Amerikanci; kaj ne? ko so tako navdušeni za rumeno-žolti narod. Na videz je res Japone prav intimen prijatelj Amerike, a v resnici je pa zahrbtni maček; torej ne smemo se čuditi, kadar bodeta prav poštno zapopotala, saj imajo vse obrise od Washingtona, Oregon in Californije. Prav skrbno delajo obrise od države Washington sedaj tukaj v Seattle, tako častniki kot prostaki.

Dovoljeno je bilo posetiti Japonske ladje, bil sem tudi jaz na onih dveh, katere ste pošiljale za časa Rusko-Japonske vojne, smrtonosne kroglice na Japonce, a konecno sti pa postale Japonska last. — "Varjag", sedaj "Soja"; zgrajen na Francoskem. Rusi so ga bili sami potopili, raje nego bi ga Japoncem izročili. "Bajan" sedaj "Aso" so ga Japonci Rusom potopili pred Port Arturjem, 8. februarja 1904; zgrajen je bil v Philadelphiji Zdr. državah. Tedaj sti se že obvede ladji hladile v morskii globini; pozneje so jih Japonci dvignili in temeljito popravili.

Ker običajno strelajo vsaki opoldan iz vseh ladij, tako so najmočnejši strelci iz topov na "Aso".

Tedaj, slavnost je končana in razstava je odvijena za dobo 5 mesecev. Delavci so zgradili krasna poslopja, kapitalisti bodo pa slavo čeli. Uredili so zanimiva in prijetna sprehajališča v katerih se bodo sprehajale parfumirane in našopane babe, in razuzdani delanci; medtem, ko se bo delavci, kateri je vse to umetno delo izgotovil, pehal po zaprašenih ulicah v tropični vročini za dra-

gim koščekom kruha. Zakaj ne bi delavci vživali sad svojega truda? Resnične so besede, katere je med drugim spregovoril W. Haywood v Dreamland Rink 6. junija t. l., rekel je: "Daleč je še čas, ko bomo prišli do svojih zaželenih pravic; res da je velika armada socialistov, ali še večja je armada — oslov." V tem je veliko povedanega.

Kaj mislite cenjeni urednik, ali ni razstava tudi za nas delavce velikega pomena? Pa še — kako! Kar klobuk na oči in uho nastavite in povedal Vam bodem.

Lansko leto, ko je priplulo morilno brodovje v Seattle, za katerega sprejem je stalo okroglo \$40.000, so nas delavce prijetno — pardon — neprijetno pozdravili, — za en dolar tedenske stanarine več, kakor popred; to je za čas kar se je tukaj mudilo morilno bridovje, to je za dobo 2 tednov. Toraj za sprejem morilnega orodja \$400.000, vzemimo sedaj število delavcev 20.000, kar pa jih je gotovo več — imamo že svoto \$40.000.

Potem pa naj kdo reče, da niso kumštni ljudje Seattlečani! In temu "Wellecome" za dolar, sledili so zopet letos, in še več: Tudi jedila so nam podražili letos. Velikodušni restavraterji so sklenili, da kar je manj, kakor 25c. — kar se da lepše šteti, kakor one dime ali nikle, je premalo za "Meals", to je katera jed je popred veljala 10—15 centov, bi bila za naprej 25c. Ali ta nakana jim je spodletela, toda delajo pa sedaj polovico manjše deleže kakor popred; iz enega deleža naredi sedaj dva. Tako je! — Delavec, ti pa jezik za zobmi drži in plačaj; vsaka kreitura bi letos tukaj rada bogata postala.

Naši ovekovečeni modrijani in postavodajalci, na čelu jim Mayor Miller si izmislilo vedno kako novo metodo; sedaj so izdelali ukaz, da kdor se zasači s cigareto v ustih na ulici, bo kaznovan z globo \$10.00. Seveda, pritem bodo najbolj prizadeti Japonci, katerim je ljuba cigareta kakor Kitajci kita na glavi. Nadalje jim dela prostitucija veliko preglavice, Miller bi nikoli ne bil Mayorjem izvoljen, a se je zaprisegel, če bo izvoljen, da bode vso prostitucijo v kozji rog ugnal. In res takoj po izvolitvi, jih je jel grozno preganjati; prva kazen je bila, \$60.00 licence na leto za vsako prostitutko, kar je mestu nelo veliko dohodkov. A še ni bilo dosti, pregnal jih je iz mesta na Beacon Hill, na boli osamljen kraj. Po dvamesečnem bivanju na Beacon Hill, pa je zonet zrušil njih postojanko in jih razkropil na vse strani. Končno pa je uvidel, da tako mesto, kot je Seattle le nemore biti brez prostitutk, ker privatne deklince že niso varne same po noči po ulicah hoditi. V kratkem sta se progodila že dva nenravna čina.

Delavske posredovalnice takoj v Seattle ropajo delavce na nečuvna način. Poprej so jih vabili v Seattle s pretezo, da je še veliko dela na Exposition, in res je došlo veliko število Bolgarov iz Omaha, vsi angleščine nezmožni, ko pa pridejo v Seattle, čujejo in strmite, še za gotovi denar jesti niso povsodi dobili. Ne verjel bi, ko ne bi na svoje oči videl; spali pa so pod mostovi in v zapuščenih bajtah, a da bi pa tu delo dobili, o tem miti govora ni.

Tako roparsko agenturo bi se pač moralo sodnim potom kaznovati. Pred kratkimi je objavila neka tukajšnja agentura v "Daily Time", da potrebuje več delavcev za Alasko, na obvede strani prosta voznja in \$5.00 na dan v Alaski. Brzi korakov leti neki rojak na omenjeno agenturo; tja dospesvi, ga vpraša s smehljajočim obrazom agent: "Imate li \$100 za vožnjo in \$5.00 za me?" "Kako to?" vpraša začudeno naš rojak, "saj ste objavili, da je prosta voznja?" On je bil Nemeec in mu pravi: "Wissen Sie nicht mein lieber Freund, das ist unser Geschäft." Kar očito se iz delavca norec brijelo.

Pa saj delavci tako hočejo! Bože mili, pomozij jim, daj jim več razsodnosti.

Konečno naj še omenim, da so sklenile vse strokovne unije tukaj v Seattle, da vsaki član, sploh vsaki unijski mož, ki bi obiskal razstavno poslopje, ali sploh razstavno ozemlje, bo kaznovan če se ga naznani z \$10.00 globe kar je vse poslopje na razstavnem kraju zgrajeno od skabov.

A. W.

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode!"

John O. Hruby

589-591 So. Centre Avenue
Chicago, Ill.

Priporočam veliko zalogo

pohištva

za spalne in jedilne sobe, preproge, astorje, Karpeti, otroški vozički itd., ter razno vrstno železnino, peči in drugih potrebščin.

NAJNIŽJE CENE
Najsolidnejše blago

IMPORTIRAN TOBAK, prodajam cigare in cigarete, razne vrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave.

delika Dvorana za družbene in unijske seje, in Vruča dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

17 JEWEL RAILROAD WATCH

Patentiran, navijalnik, za moške ali ženske 18K SOLID GOLD filled z lepokrašenim dvojnim pokrovom, derži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicih, JAMČENA ZA 20 let. Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vnoze troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira. NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomisli pa, da lahko plačaš \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14K pozlačeno verižico in privesek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO
505 ATHENEUM B'LD'G, Chicago

HAJDI NA IZLET! NAJVEČJA ZALOGA

poletnih čevljev in obuče najnovjšega vzorca kot rumene, bele, rujave in črne barve; za nizko ceno, se dobi pri

M. Kára.

Detečki čevlji s barvanim površkom, s rumenimi ali rdečimi trakci oziroma gumbi, so zelo po ceniti mesec, samo 79c, manjše pa po 69c. Sandali za boste noge za dečke, deklice in otroke, v št. 2 in višje, cena samo 49c za par. Čevlji za televizbo se pri meni dobe najlepši, par samo 50c par. Visoke čizme s šnurcami za tekanje i. d. 65c par. Vse druge vrste platnene čevlje, bele, črne ali sive barve prodajam po \$1.50 in \$1.00 par.

Karkoli potrebujete v letni obuči obrnite se na nas, ako hočete, da se Vam solidno postreže.

25c

Kupon

25c

Pri plačilu predložite ta kupon in vrnilo se Vam bo 25c, če kupite čizme v vrednosti \$2.00 ali več. GLAS SVOBODE—Samo za junij 1909

M. Kára, 760 S. Halsted St.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zedovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Prilika.

Pričnite s branilno vlogo pri nas. Mi pa damo obresti od 1. julija za vse svote, depozitirane do 12. julija.

3% obresti.

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Odperto od 6 do 8 večer vsako soboto večer.

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sara producira.

Telefon: Canal 3300

Dr. Jan Čepelka

zdravnik
in OPERATER

izpisan na češki univerzi v Pragi, bivši c. kr. vojni zdravnik, s 20 letnimi izkušnjami v Evropi in Ameriki; zdravi z jamčeno, uspešno in primeroma ceno. Zdravniške pomoči iskajoči rojaki Slovani naj se zaupljivo zgledajo

V THALIA HALL,
467 W. 18. in Allport St.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

točič PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

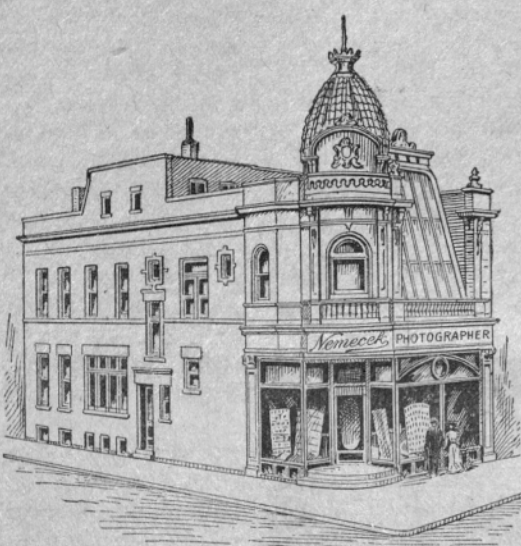
vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkate in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Najmodnejši češki-slovenski
vanski fotografski zavod
v Ameriki

Němeček
FOTOGRAF

589 West 18th St.
nasproti
Č. S. A. dvorane

Yondorf Bros

2 VELIKE PRODAJALNE. NA BLUE ISLAND AVE. VOGAL 14. CESTA NA NORTH AVENUE VOGAL LARRABEE ST.

Terpežne obleke po zmernih cenah, hitra poštena in zanesljiva postrežba.

MOŽKE OBLEKE IN POVRŠNIKI

po
\$12.50, \$15.00, \$18
\$20.00 in \$25.00

Popolna zaloga
oblek za dečke

po
\$2.95, \$3.95, \$4.95
do \$6.45.

Najboljše klobuke po \$2.00 v Chicagu prodajamo mi, kakor tudi tako imenovane zajčjake [Stelson klobuke.]

Krist in rim. kat. cerkev.

II. RIMSKA INKVIZICIJA.

(Nadaljevanje.)

Neki Byrne, zagrižen rimo-katolik, je skušal napraviti atentat na Lincolnovo osebo v Baltimore, Md., a poskus se je izjalovil. Po tem atentatu je prejel Lincoln več svarilnih in grozilnih pisem, toda za te se ni zmenil in nazadnje so se grožnje le vresničile in Lincoln je bil ustreljen.

General L. C. Baker, šef Secret Service Bureau, piše o umoru Lincolnu v svoji knjigi: "The secret service of the late war" na strani 297 pravi: "I mention as an exceptional and remarkable fact, that every conspirator in custody is by education a Catholic." Boljše avtoritete se ne more dobiti kot je ravno general Baker in če se že njemu ne vrjame se lahko poslužimo spisov obravnave proti umorilecem in njihovim zaveznikom. Iz teh spisov vidimo, da je bil dom gospe Surratt pravo shajališče duhovnov in morilcev in vse jasno kaže na Rim kot, zaveznika proti Lincolnu in skrivca zločina.

Ni časa in tudi ne prostora, da bi tu obelodanili vse zapiske in obravnave, proti vsem konspiratorjem, temveč vzemimo samo važnejše, ki pritisnejo kriminalni pečat na Rim in ga direktno oziroma indirektno smatrajo kot so-udeležnika pri konspiraciji. Če se hoče kateri sam prepričati to lahko stori, ker naslednje kar pišemo je povzeto iz sodnega zapisnika v obravnavi proti Johnu Surrattu, za kar bomo tudi citirali stran in zvezek akta.

Father Lapierre je bil kanonik v Montrealu, Kanadi.

Father Boucher priseže (stran 904.—912, zvez. II) da je samo par dni po umoru, Father Lapierre poslal Johna Surratt k njemu in da ga je on imel skritega v svojem farovžu sv. Liboira od konca aprila do konca meseca julija in da ga je potem Father Lapierre vzel v stran. (Stran 910). Prisega, da je spremljal Johna Surratt in Fathra Lapierre do parnika "Montreal" in da ga je potem Father Lapierre sam, preoblečen spremljal iz Montreala do oceanskega parnika "Peruvian".

Zdravnik na parniku "Peruvian" L. I. A. McMillan priča (stran 460, zvez. I.) da je Father Lapierre predstavil Johna Surratt za McCartya in da je imel zaprtega v svoji kajuti.

V zvezku I. na strani 492 se pričuje, da služi pod papeževim praporom pod imenom Watson in v 9. stotnji Zonavov (vojaštvo ki nosi arabsko uniformo) v Vitri. Ali Vam je sedaj jasno? Goto! Vsak razsoden človek ve, da predsednik premogarske kompanije ne gre doli pod zemljo s krampom, temveč ima svoje delavce, ki store kar jim zapove in taka je tudi s papežem kot predsednikom inkvizicijskega tribunala. On, če noče, ne rabi pomakati svojih rok v krv, ker njegovi služabniki to lahko store. — Krivica pa le pade naj prej na njega, kot navoditelja in potem na vso družbo.

Ali ni to dovolj jasen dokaz, da je rimska inkvizicija še sedaj na dnevnem redu, kakor je bila tri do sedem stoletij nazaj, ko se je na Francoskem na dan sv. Bartolomeja in dva dni kasneje od trideset do stotisoč ljudi (Protestantov) umorilo? In kaj porečete na to? Ob priliki te inkvizicije na Francoskem so poslali inkvizitorji odsekano glavo najbolj prominentnega protestanta Coligue v Rim v znamenje, da je delo dovršeno. Ko je glava Coligueja in vest o moritvi dospela v Rim, je šel papež v procesiji v katedralo, da tam zahvali Boga za uničenje toliko tisočev krivovercev, na to je pa papež poslal kardinala Ursini na Francosko, da se zahvali kralju in mu izroči spominsko kolajno (medaljo). Ali naj potem še kateri človek veruje, da je tak papež kak "sveti oče" in namestnik Kristov, ki namesto da bi se zjokal na bolestni in mukami nesrečnikov kakor je to storil Krist, poje hvalo bogu in se raduje nad tako krutostjo, katere se ne bi še neumne bestije lotile izvršiti.

Poglejte na ono famozno "Gunpowder" zaroto na Angleškem, s katero so nameravali katoličani, navdahnjeni iz Rima, poslati v zrak kraljevo palačo, parlament-

tarno poslopje (seveda s tem tudi vse osebe, ki je stanovalo v teh palačah) s jednim samim prižigom in ki se je — kakor pravijo nekateri, na srečo in nesrečo — izjalovila.

Rex E. Doyle, v Howell, Mich., kateri je izdal knjižico "Pope or Christ" in ki stane samo 25c. pošlino prosto in katero knjižico priporočamo vsem Slovincem, ki so večji angleškega jezika, pravi: "Rajši vidim hudičovo roko kot pa kristovega namestnika v prosekuciji Waldensav, za katere je odločil papež Pij IV. da se uničijo samo zato, ker so bili nekake vrste protestanti, po veri podobni sedajni Metodistovski ali baptistovski. Zverina, kakoršen je bil (boljšega imena ne morem najti) za človeka njegovih nazorov pa makar ne sam papež ali pa služabnik" je poslal kardinala Aleksandrino, moža hude in nagle jeze in bigota prve vrste, s dvema minihoma nad te mirno živeče protestante in jim zapovedal, da store svojo dolžnost kot inkvizitorji. Waldensi so se papeževemu poveljju uprli in rezultat je bil popolno uničenje vsega, kar leze in gre. Ljudje bivajoči v mestu St. Sixt so bežali in iskali zavetja v gozdih. Kardinal je poslal po vojaštvo in mu dal povelje, da ves gozd preiščejo in vsakogar na mestu usmrtijo brez razlike na spol ali starost. Tako se je tudi zgodilo. Od onih v La Grade ki se niso hoteli spreobrniti, je dal trideset oseb na natezalnice, češ, naj bo v vzgled drugim. Vkljub temu, da so ti trpeli grozne nečloveške muke, so vendar ostali zvesti Kristu in sv. pismu. To vse je kardinala še bolj razdražilo in zapovedal je svojim hlapcem, da obsojene do golega slečejo in pretepajo z razbeljenimi jeklenimi palicami do smrti. Drugim je zopet z razbeljenimi krivci trgal meso raz telesa, tretje je zapovedal s visokih streh na tlak vreči, da so se ubili, četrte je dal na kosce razsekati in zopet pete na droge obesiti. Da bi pa bolj nevernike prestrašil, razobesil je telesa mučnikov (nekatera celo naga) po vaseh, trgih in deželi. Ta inkvizicija je trpela dokler je uničil zadnjega "nevernika".

Prosekucije v Piedmont so se vršile skoraj na isti način. Neverniki so prosili vojvodo Savojskega za protekcijo, a ta plemenitaš (?) pa je namesto te, izdal sklep na podlagi katerega je zadostovala samo ena papeževa priča za obsodbo pri obravnavah proti protestantom ali nevernikom in za to pričanje je dobila dotična oseba 100 zlatih kron nagrade. Resultat tega sklepa, katerega je izposloval papež Clement VIII., si lahko sami mislite.

Stotine tisočih slučajev bi se lahko pripisalo rimski inkviziciji, med tem ko pero ne more popisati muk, ki so se dogajale v mučilnicah, kjer so ljudem trli kosti, trgali meso s telesa, zvijali in nategavali člene in jih zopet ravnali s namenom, da mučenik ostane dalj časa pri življenju in da več trpi. Pekel, da pravi pekler na zemlji in kedo ga je sem prinesel. . . . Rim sam pod direktnim vplivom in nadzorstvom papežev, kristovih namestnikov, kot instrumentov krščanstva Ali kličete to kristjanstvo? Ne! Krist pravi, Heb. 8—12: Zakaj, jaz bom milostljiv njihovi nepravčnosti in njihovih grehov se ne bom več spomnil.

Kakšna diferenca med Kristom in onim, ki se nazivlja njegov namestnik.

Krist pravi, da bo milostljiv in da se ne bo spomnil njihovih grehov. Rim, kat. cerkev po svojih papežih in cerkvenih zbiorih, preklinja one, ki ne sprejmejo njene doktrine, in preganja in uničuje vse kar se žujo ne strinja. Ta dva sta si podobna kot noč in dan. Krist uči tako in cerkev pa ravno obratno. Iz tega pa je razvidno da rimska cerkev je zmožljiva in da ni edina prava in zveljavna cerkev.

Rimski sklepi in doktrine glede inkvizicije niso bili nikoli preklincani in potem takem je sklepati, da jih cerkev priznava še danes, dan pravovelnjavne v isti meri, kot nekdanj. Edino kar nam je pripomniti, da jo sedajne razmerje in pa mal odstotek njenih pripadnikov drže nazaj in da tako očito ne nastopa, kot je v prejšnjih stoletjih.

(Pride še.)

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL CANAL 1886

Frank Gregorič

priporočaj rojakom-prijateljem svoj čino urejeni

SALOON

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

Ali ste že ponovili naročnino na "Glas Svobode"?

Podpisani naznanjam

Slovencom in Hrvatom

datočim v svoji gostilni

zraven Atlas pivovarne razven dobre Atlasove pive MAGNET tudi najboljše Californijska vina ter izvrstne rakije, in sicer na

680 BLUE ISLAND AVENUE

Nadalje postrežem s prostim mrzlem in gorkim prigriskom dopoldne in popoldne, a opoldne dajem izvrstno kosilo za 15c s kozarcem pive ali vina.

IG. F. HALLER, lastnik

POZOR. SLOVENCII!

Od 1. junija 1908 do 1. marca 1909
sem prodal zemlje za 92,760 tolarjev

54 Slovencev je tukaj naseljenih in vsakdo je dobil, kar je kupil.

Slovinci, ako hočete svoj dom, kupite zemljo v lepih krajih in po ceni. Pridite sem in oglejte si naše kraje

Jaz ne prodajam lastno zemljo, ker je nimam, pač pa zastopam 100.000 akrov zemljišča različnih posestnikov, od katerih se neposredno kupi zemlja.

Vse posestne pravice na razpolago, predno se en cent plača.

Obdelane kmetije in gozd od 40—25,000 akrov skupaj. Plačilni pogoji najlažji.

F. GRAM, Naylor, Mo.,

Član državnega naselniškega urada.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

580 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerno cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

V TISKU JE ZANIMIVA KNJIGA:

Krvava noč v Ljubljani.

Zgodovinska narodna drama s petjem v štirih dejanjih. V isti knjigi bode tudi povest iz življenja ameriških Slovencev:

NAJDENO SRCE.

Cena knjigi 40c za stari kraj K 2.00 — sprejemajo se tudi avstrijske znamke. Naroča se pri

"CLEVELANDSKA AMERIKA", 6179 St. Clair Ave. in JACOB HOČEVAR, 863 E. 73. St., N. E., Cleveland, O

EDINA VINARNA

kitoči najboljša kalifornijska in importirana vina.

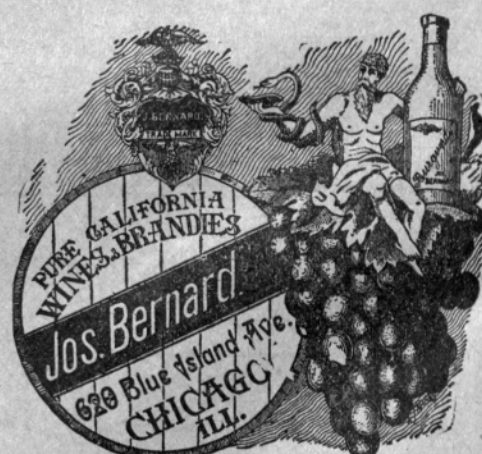
POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj Vam pripeljemo isto na dom — brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenjuokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave.

TELEFON Canal 842

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možgani, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specialisti, uradujejo celi dan in večer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar

586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine.

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim poštnem povzetju, prodajamo tudi šifkate

